

B.
1000 -
1014.

כ' צמות לט 373
Mant. 1724

ד"ר תקון חצות 1747 Mant.

1756 Mant. תקנים

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

כ' צמות החודש לט 373
מנחת חינוך 1747

ל' 1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

1737 קדר יחידות חצות
1747 ל' 1747

צ"ה
998

LIBRIS

EX LIBRIS M. MONTANA

KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA

B. 1000-14.

שמח שמחני ביום מלאה
כי מצ' שנה לימי חי'
אוי דוד קויפמאן

Br. J. J. 1895.

דבר סדר

יסורתו בהררי קדש נצב על חומת אנ"ך

דברי תורה ודברי קבלה ילפינן להתגבר ברחמים

נוכח פני ה'י

חביבה מצוה בשעתה

לעמוד בחדרי קדש על המשמר

מאז הורה הגבר בקריאתו הצות לילה אימת

עד עלות אילת השחר ועת בא בית תפלה

כי נכון הוא :

במנטובה התק"נא

בדפוס מעלת הרופא המוצסק תמים דעים

כמס'ר אליעזר שלמה מאיטליה י"ג

Con Licenza de' Superiori

in dda ongl ongel viterbe

זאת מקדם

הלא תראה ארש נתנה ביד האדם • חנה יתירה • זרעה לו דמן שמיא יהבו ליה
לשון למודים לא תחסר כל בה :

חביבין ישראל כי נשמת שדי תבינס להתבונן נפלאות א יום ולילה לא ישכחו
רוח ה' דבר צם להדריך לאונס א מזבח העליון כל היום תהנה בתודה
ושנחים לעושה נפלאות • זאת התעודה כי הפלה ה' חסיד לו :

תשוב תפלאה היד הגדולה לישראל עם קרובו בכל פ' העיבור • כולו הרפתקי
דעו עליה בארץ לא לו סהדי ננהו • חד אמר כובש את כעסו ויע אליו
חסד בעיני רוזנים וכבדי ארץ המכוכבים כסא ממלכתם על מוסדי הטוב והתועיל
למחסה ולתסתור לכל הסרים א משתעתם בתמים ובאמת (כעל גמולות כעל ישלם
במדה תרובה כי מלכי חסד הם) הלא אמרה כי רבים רחמיו :

חד אמר תעביר ראשון ראשון שאון קמיו העולם תמיד לארוב במסתרי נקי וזדיק
הא קת' לגדול השומר :

נפלאתה אהבתו לנו שאר עמו כי לא יונח לעולם כל השקפה לעובה צהא
ליכא מאן דפליג גדולה ראייה :

מאן ליתא לן דרך זו נלך לראות את פני הטוב והמטיב צשלמי חובס כי שלמי
תרובים ודלוננו מאד • הא מסייעא לן כי שפתינו אפתו ואפרי פינו יעלנו לריח
נחוח והגיון לבנו יכון לפניו תחת זבחי צדק • אשרי העם שכבה לו :

הנה זאת עולה על לב טהור ורוח נכון לתען דעת צדקות ה' כי חפץ חסד הוא
היא הנותנת בצעל נפש כח התמאה תאווה מביאה לידי מחשבה מועלת
לדברי תור' הפוך זה והפוך זה כל ימי חייו ולחתיי הלילות כי עת רצון הוא להשמיענו
חסדו בצוקר ההולך אחרי הלילה אשרי המחכה :

הא תילתא שמיעא להו ללדיבי עם קודש ורצתה נפשם להעיר און שומעת
להסתופק עדה קדושה בבית אלהינו בהחלק לילה עד זמ'ן תפילה זכר
לנפלאותיו אשר הראנו וסכל את עצת המון זרים הקמים עלינו אשריך ישראל
עם נושע :

הא קמן דבריהם נשמעים ואנשי חסד נאספי' • כל אלה חזרו נתנו ונתנו
כחיש אחד חברים העומדים על משתרתם פעם אחד בשבוע אור ליום שמי
(מה נשתנה הלילה סודו לישראלים) בזמן הקצוב קדמם התשובה מחשבת נעורינו
וכבודתם לאלהינו כי ירבה לשלוח • ובתפילה לעתיד שלא נשוב עוד לכסלנו ולא
נהיה מן הנרדפים ה' עגן בעדנו :

המקום גורם המקום אשר הוא חנה מש'ה איש האלמים שם דמ' זוקל לא
פסיק תגרוסיה ומשעה שעלה משה למרום חדשים לבקרים
לא יחשו להנות בתו'רת מש'ה באתו מקום עוד הוסיפו אנשי לבב אלה ויכונו חברה
סואת על שנה משמרת הצות לילה תהיה אחריתה לדור דורים :

הן סדר למקרא נסדר מימי קדם תארה חמדה עוד ירונו למשנה במשנת חסידים
מלתא דשוית לכל נפש ואחריו קול תפילה קול תחינא חל כל יכול ישביענו רוב
כל אהלהים יענו ככל :

הקדמה

ב

הנה יום הוסדה יום ס' לעיר יקרה התקן עמך וזוכה עדי מה טוב דבר בעתו :
 העמוד נדקתו לעד זאת ליהודה יהודה גבר בהיותו בחיים חיתו כמה יגיעו
 יגע וכמה שרתות טרח הבחור תעם כמ"ר יהודה יעקב
 מלאוולטה אל להעמיד בתיאור כל משפטי החברה הזאת ברוח דעת ויראת ה'
 ינוח בשלום על משכבו עד עתו לקץ היתין :

קרנו תרום בכבוד כי אחרי אשר נדבה רוח משנהו כמ"ר שלמה דוד
 אחיו יצ"ו למלא חת ידו תחיוי אנשי סו"ק חשבו למשפט אשר יחזר
 אל שלשת רועי החברה ולו חלק בשלשה טובים השנים כהן בראש הוא אברהם
 נמשפחת רם כמ"ר אברהם חיים כהן מודון והן שני לו מנוע ישישים
 כמ"ר אביעד יוסף נורצ'י יצ"ו שלשה חלה נכבדו ביראת אלהים בקרנם
 חפץ ה' בידם ינלחו שכם אתם לעדי עד :
 כל חותמי ברכות וכן העולם ועד העול' ינוחו על כל אחד ומיוחד אשר נדבו וידבנו
 לבו להסתפח באנשי ברייתו :

אלו ברכות יתחיקו את יבולם לכל אחד ואחד מנוח כאשר עם לבנו ועוד לו
 כי בבוא יום נחלה חם ושלוש לבנו אתו בעידנה דמזליקן (בחפילס
 שלפנינו) לבורא רפואות יאלח דברו בארובת תמיר חלה לחיי שעה ויהי בשכבו
 אחנו תפילה (בנוסח השכבה ידוע) שבועות ב' שהן ד' תהי נפשו נרורה בעולם
 שכולו טוב ואלה לחיי עולם מחיה חיים יחיינו חיים טובים וארוכים ויחמץ
 כוחנו ולבנו לעבודתו עבודת הקודש בבית מקדשו עש עד הבנות דביר קדש
 בשנת ס' את שיבת ניון :

בקשה
ריש מילין

יקראו איזה מאמר בזהר עד שישבו כל העדה קרושה •

בתחלה ישבו על סרקע ויאמרו

אָנָּא יי חטאתי עויתי פשעתי לפניך אָנָּי וּבֵיתִי • אָנָּא יי
אֱלֹהֵי כִפּוּר נָא לְחַטָּאִים לְעוֹנוֹת וּלְפִשְׁעִים שְׁחַטְאֵתִי
וְשַׁעֲוִיתִי וְשַׁפְּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ בְּכַתּוּב אֲנִכִּי אֲנִכִּי הוּא מוֹחֵה
פְּשָׁעֶיךָ לְמַעַנִּי וְחַטְאֵתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר וְנֹאמַר מַחִיתִי בְּעַב
פְּשָׁעֶיךָ וּבְעַנְן חַטְאֵתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גָּאֵלְתֶּיךָ :

שִׁיר הַמַּעֲלֹת מִמַּעַמְקִים קְרֵאתֶיךָ יְהוָה : אֲרָנִי שְׁמַעְהָ
בְּקוֹלִי תִּהְיֶינָה אֲזִנֶּיךָ קְשׁוּבוֹת לְקוֹל תְּחִנּוּנָי : אִם
עֲנוֹת תִּשְׁמַר יְיָ אֲרָנִי מִי יַעֲמַד : כִּי עֲמֹךָ הַסְּלִיחָה
לְמַעַן תּוֹרָא : קְוִיתִי יְהוָה קִוְיָתָה נַפְשִׁי וְלִדְבְּרוּ הוֹחֵלְתִּי :
נַפְשִׁי לְאֲרָנִי מִשְׁמָרִים לְבַקֵּר שְׁמָרִים לְבַקֵּר : יַחַד יִשְׂרָאֵל
אֶל יְהוָה כִּי עַם יְהוָה הַחֲסֵד וְהַרְבֵּה עֲפֹ פְרוֹת : וְהוּא
יַפְרֶה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל עֲוֹנוֹתָיו :

אחר כך יאמרו תקון בין המצרים •

ואם הוא אור ליום ערב ראש חדש יאמרו חקום בעוד לילה וכו' : וציעים שאין בהם

תחינה יאמרו המזמורים לבדם •

ויריד נפש

ואחרי כן יבקשו מאת ה' בנוסת תפילה זאת •

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהינו אבותינו שבזכות כל
פְּסוּקֵי תּוֹרָה נְבִיאִים וּכְתוּבִים שֶׁנִּקְרָא בְּלִילָה הַזֶּה
וּבְזָבֹת תִּיבוֹתֵיהֶם וְאוֹתוֹתֵיהֶם וְנִקְרוֹתֵיהֶם וְטַעְמֵיהֶם
וְהַשְּׂמוֹת הַיוֹצְאִים מֵהֶם שֶׁתְּהִיָּה שְׁעָה זוֹ שְׁעַת רַחֲמִים
שְׁעַת

שַׁעַת רְצוֹן שַׁעַת הַקְּשָׁבָה שַׁעַת הָאֲזָנָה שִׁירְיָה עוֹלָה
 לְפָנֶיךָ סֶדֶר קְרִיאָתֵנוּ וְלִמּוּדֵנוּ בְּאֵלֵי הַשָּׁנָה כָּל הַפְּסוּדוֹת
 הַחַתּוּמִּים בָּהֶם (אָף גַּם זֹאת כִּי לֹא יָדַעְנוּ נְכוֹנָה לְכוּיֹן
 בָּרֵם) וּמִשָּׁכֶם יִשְׁפַע לָנוּ שִׁפְעָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים לְמִוְלָד
 וְלִסְלוּחַ כָּל חַטָּאתֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ שִׁחְטָאֵנוּ וְשַׁעֲוֵינוּ
 וְשִׁפְשָׁעֵנוּ לְפָנֶיךָ הֵן בְּמַחְשָׁבָה הֵן בְּדַבָּר הֵן בְּמַעֲשֵׂה
 וּבְפֶרֶט בְּאוֹת בְּרִית קוֹדֶשׁ עַל יְדֵי חַטָּאת נַעֲרִינֵנוּ כִּי
 קָלָקְלָנוּ צְנוּרוֹת הַקְּרוּשָׁה וּמְנַעְנְעֵנוּ הַטּוֹב וּפְגַמְנוּ
 בְּשִׁמוֹתֶיךָ הַקְּרוֹשִׁים

אֲתָה יי אֱלֹהֵינוּ יִדְעֵנוּ כִּי חַטָּאֵנוּ וּבְרוּב אֲוִלְתֵנוּ שָׁגִינוּ
 וְאִם תִּפְנֶה לְחַטָּאתֵינוּ אֲבָרָה תִּקְוֵתֵנוּ וְאִם תִּשְׁמֹר
 עוֹנוֹתֵינוּ חַנּוּן בְּרַעֲתֵנוּ וְאִם לֹא תַחַנְנוּ אוֹי נָא לָנוּ עַל
 אֲחִרְיֵתֵנוּ אֲמַנְסָ אֶתָּה רֵאל בּוֹחֵן לְבוֹרַת וּבְלוֹרַת גְּלוּי
 וְיִדְוַע לְפָנֶיךָ כִּי לֹא עָלָה עַל דַּעֲתֵנוּ לְהַמְרוֹתָהּ אֶל־א
 יִצְרָנוּ פִתְנוּ אֶתָּה יי שׁוֹפֵט צָדֵק בְּרוּב טוֹבָה הַגְּדוֹל רֵאָה
 בְּעֵיִן חֶמְלָתְךָ צָרַת גּוֹפְנוּ וְנִשְׁמַתֵנוּ וְתִקֵּן כָּל אֲשֶׁר עוֹתֵנוּ
 וְתִלְקַט כָּל אֲשֶׁר פּוֹרְנוּ וּבִיד וְעַמָּה אֶ תִּשְׁטֵנוּ וְלֹא תֵאָנֶה
 אֵלֵינוּ רַעָה וְנִגַּע לֹא יִקְרַב בְּאֶהְלֵנוּ אֶל חַוִּים וְחַנּוּן אֶל
 תִּשְׁיִבְנוּ רִיקִס מִלְּפָנֶיךָ וְקִבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרְצוֹן לְמִוְדֵנוּ
 וְתִשׁוּבָתֵנוּ בְּבוֹאֵנוּ לְרִפּוּק עַל דְּלֵיתֵי רַחֲמִיָּה וּבְרוּב חֶסֶדְךָ
 עֲנֵנוּ בְּאַמֶּת יִשְׁעָךָ

אָנָּה לְמַעַן רַחֲמִיָּה וְחֶסֶדְךָ לֵב טָהוֹר בְּרָא לָנוּ (אֱלֹהֵינוּ)
 וְרוּחַ נְכוֹן חֲדָשׁ בְּקִרְבֵנוּ אֶל תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ
 קְדֻשָּׁה אֶל תִּקַּח מִפִּינוּ הַשִּׁיבָה לָנוּ שְׁשׁוֹן יִשְׁעָךָ וְרוּחַ

בקטה

גְּדִבְרָה תִּסְמְכֵנִי יְהוָה לְרִצּוֹן אֲמַרְי פִּינִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי
לְפָנֶיךָ יי צוּרֵנוּ וְגֹאֲלֵנוּ :

לִיחְרָא שְׁמִיּוּה רְקֻרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְנַתְיָה בְּרַחֲמֵי
וְרַחֲמֵי וְרַחֲמֵי וְרַחֲמֵי לְחַבְרָא שֵׁם יְהוָה בְּרִיּוּה
בִּיתוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל וְיְהוּ נֹעֵם יי אֱלֹהֵינוּ
עֲזָרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדִינוּ בּוֹנֵנָה
עֲזָרֵנוּ בְּשֵׁם יי עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ תּוֹרַתֵינוּ תְּהִי
אֲמִנּוּתֵנוּ וְאֵל שְׂדֵי יְבָרַךְ אוֹתֵנוּ וְהוּא יְהוָה בְּעֲזָרַתֵנוּ
תּוֹרָה צוּרָה לָנוּ מוֹרְשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב וְחַפְץ יי
בְּיַדֵנוּ וְצִלָּח בְּרוּךְ אַתָּה יי לְמַדְרֵי חֻקֶיךָ :

סדר תורה נביאים וכתובים

תורה

(כנאסית) בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ :
וְהָאָרֶץ הִיְתֵרָה תְהוֹ וְכִהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמַּיִם : וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי אֹר
וַיְהי אֹר : וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר כִּי טוֹב וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים
בֵּין הָאֹר וּבֵין חֹשֶׁךְ : וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ
קֶדָא לַיְלָה וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר יוֹם אֶחָד : פ
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהי מְבַרֵךְ בֵּין מַיִם
לְמַיִם : וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת הַרְקִיעַ וַיְבָרַךְ בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לְרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לְרְקִיעַ וַיְהי כֵן :
וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהי עֶרֶב וַיְהי בֹקֶר
יוֹם

יום שני :

פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַפְּיִים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מְקוֹם אֲדָמָה
וְתִרְאֶה הַיְבֻשָּׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיְבֻשָּׁה אֶרֶץ
וַלְמַקְוֵה הַפְּיִים קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים בִּיטוֹב׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים תְּרַשָּׁא הָאָרֶץ רֶשֶׁא עֵשֶׁב מִזֵּרַע זֶרַע עֵץ פְּרִי
עֵשֶׂה פְרִי לְמִינֵנו אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתֵּצֵא
הָאָרֶץ רֶשֶׁא עֵשֶׁב מִזֵּרַע זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֵשֶׂה־פְרִי
אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בִּיטוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃

פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאוֹרֹת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין
הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם׃
וְהָיוּ לְמְאוֹרֹת בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאוֹרֹת הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר
הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת
הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וּלְמִשַׁל בְּיוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין
הָאִוֶּר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים בִּיטוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃

פ

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׂרְצוּ הַפְּיִים שָׂרָץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רַקִּיעַ הַשָּׁמַיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה וְהַרְמִשָּׁת אֲשֶׁר
שָׂרְצוּ הַפְּיִים לְמִינֵיהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא
אֱלֹהִים בִּיטוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ
וּמְלֵאוּ אֶת־דְּפוּמֵי בִּימֹת וְהָעוֹף יִרָב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב
וַיְהִי

ויהי בקר יום חמישי :

פ

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה
 ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן: ויעש אלהים את
 חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש
 הארמה למינה וירא אלהים כי טוב: ויאמר אלהים
 נעשה אדם בצלמנו בדמותנו ויהי בדגת הים ובעוף
 השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על
 הארץ: ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים
 ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם: ויברך אתם אלהים
 ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה
 ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על
 הארץ: ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב ו
 זרע זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו
 פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה: ולכל חית הארץ
 ולכל עוף השמים ולכל רמש על הארץ אשר בו נפש
 חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן: וירא אלהים את
 כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר
 יום הששי :

פ

(פ' סינח' עקב) ועתה ישראל מה ידוה אלהיך שאל מעמך
 כי אם ליהוה את יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו
 ולא אהבה אתו ולעבד את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל
 נפשך: לשמר את מצוות יהוה ואת חקתיו אשר אנכי
 מצוה היום לטוב לך: הן ליהוה אלהיך השמים ושמי
 השמים הארץ וכל אשר בה: רק באבתיה חשק יהוה
 לאחבה

לְאַהֲבָה אוֹתָם וַיְבַחֵר בְּזֶרְעִם אַחֲרֵיהֶם בְּכֵם מִכָּל הָעַמִּים
 כִּי־וַיְהִי הַיּוֹם וּמִלַּתְּם אֶת עֵרְלַת לְבַבְכֶם וְעַרְפְּכֶם לֹא
 תִקְשׁוּ עוֹד׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וְאֲנִי
 הָאֲרִיִּים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא־יִשָּׂא פָנָיִם
 וְלֹא יִקַּח שֹׁתֵד׃ עֲשֵׂה מִשְׁפֹּט יְתוֹס וְאַל־מַנְהֵ וְאַהֲבֵ נֵר
 לְתַת לּוֹ לָחֶם וְשִׁמְלָה׃ וְאַהֲבַתְּם אֶת־הַנֶּגֶר בֵּי־גֵרִים
 הָיִיתֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם׃ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיךָ תִירָא אֲתוֹ תִעֲבֹד
 וּבּוֹ תִדְבֹק וּבְשֵׁמוֹ תִשָּׁבַע׃ הוּא תְהַלְתֶּךָ וְהוּא אֱלֹהֵיךָ
 אֲשֶׁר־עֲשֵׂה אֶתְךָ אֶת־הַנְּדִלָּת וְאֶת־הַנּוֹרָאִת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 רָאוּ עֵינֶיךָ׃ בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה וְעַתָּה
 שְׁמוֹךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לִרֹב׃ וְאַהֲבַתְּ אֶת
 יְהוָה אֱלֹהֵיךָ וְשִׁמְרַתְּ מִשְׁמֵרָתוֹ וְחֻקְתּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו וּמִצְוֹתָיו
 כָּל־חֻקִּים׃ וַיִּדְעֶתֶם הַיּוֹם כִּי לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־
 יָדְעוּ וְאֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֶת־מוֹסַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־נִרְלוֹ
 אֶת־יְרֵד הַחֹזֶקָה וְזֶרְעוֹ הַנְּטוּיָה׃ וְאֶת־אֲתָתּוֹ וְאֶת־מַעֲשָׂיו
 אֲשֶׁר עֲשֵׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפָרְעָה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלְכָל־
 אֶרֶצוֹ׃ וְאֲשֶׁר עֲשֵׂה לְחַיִל מִצְרַיִם לְסִיסוֹ וּלְרִבּוֹ אֲשֶׁר
 הִצִּיף אֶת־מַיִם יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרֹדְפִם אַחֲרֵיהֶם
 וַיֹּאבְדוּם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְאֲשֶׁר עֲשֵׂה לָכֶם בְּמִדְבַר
 עַד־בְּאֶפְסֹס עַד־הַמְּקוֹם־הַזֶּה׃ וְאֲשֶׁר עֲשֵׂה לְדַתְּךָ וְלֹא־אֲבִירִם
 בְּנֵי אֱלִיָּאֵב בְּזֶד־רְאוּבֵן אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאֶרֶץ אֶת־פִּיהָ
 וַתִּבְלַעֶם וְאֶת־בְּתֵיהֶם וְאֶת־אֶהֱלִיָּהִם וְאֶת־כָּל־חֻקִּים
 אֲשֶׁר בְּרַגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כָּל־יִשְׂרָאֵל׃ כִּי עֵינֵיכֶם הִרְאִיתֶם אֶת
 כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עֲשֵׂה׃ וְשִׁמְרַתְּם אֶת־כָּל־

תורה

המצורה אשר אנכי מצוה היום למען תחזקו ובאתם
וירשתם את הארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה :
ולמען תאריכו ימים על הארמה אשר נשבע יהוה
לאבותיכם לתת להם ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש : ס
(פ' פסוקים נכ"ט)
והיה כי יבאו עליך בל-הדרברים האלה
הברכה והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל-
לבבך בכל-הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה :
ושבת ער יהוה אלהיך ושמעת בקלו בכל אשר-אנכי
מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל-נפשך : ושב
יהוה אלהיך את-שבירתך ורחמך ושב וקבצך מכל-
העמים אשר הפוצה יהוה אלהיך שמה : אם יהיה נדחך
בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחה :
והביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר-ירשו אבותיך
וירשתה והיטבך והרבך מאבתך : ומל יהוה אלהיך את-
לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את-יהוה אלהיך בכל-
לבבך ובכל-נפשך למען חייה : ונתן יהוה אלהיך את
כל האלות האלה על-איביך ועל-שנאיך אשר רדפוה :
ואתה תשוב ושמעת בקול יהוה ועשית את כל מצותיו
אשר אנכי מצוה היום : והותירך יהוה אלהיך בכל ו
מעשה ירך בפרי בטנה ובפרי בהמתה ובפרי אדמתה
לטבה כי וישוב יהוה לשוב עליך לשוב באשר-שש על-
אבתך : כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו
וחקתיו הכתובה בספר התורה הוה כי תשוב אל-יהוה
אלהיך בכל לבבך ובכל-נפשך : ס כי המצוה הזאת

אשר

אשר אנכי מצוה היום לא תפלאת הוא ממך ולא רחקה
 הוא: לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה
 ויקחה לנו וישמיענו אתה ונעשנה: ולא מעבר לים הוא
 לאמר מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמיענו
 אתה ונעשנה: כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך
 לעשתו: ם ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת
 הטוב ואת המוות ואת הרע: אשר אנכי מצוה היום
 לאהבה את יהוה אלהיך ללכת בדרךיו ולשמר מצותיו
 וחקתיו ומשפטיו וחיות ורבות וברכה יהוה אלהיך בארץ
 אשר אתה בא שמה לרשתה: ואם יפנה לבבך ולא
 תשמע ונהחת והשתחית לאלהים אחרים ועבדתם:
 הנדתי לכם היום כי אבר האברון לא תאריכון ימים על
 הארמה אשר אתה עבר את הירדן לבוא שמה לרשתה:
 הערתי בכס היום את השמים ואת הארץ החיים והמוות
 נתתי לפניך הברכה והקללה ובחרת בחיים למען תחיה
 אתה וזרעך: לאהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו
 ולרבות בו כי הוא חייך וארך ימיו לשבת על הארמה
 אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב
 לתת להם:

(וממך) שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ואתבת
 את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל
 מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על
 לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך
 ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על

תורה

יְהוָה וְהוּוּ לְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ
וּבְשַׁעְרֶיךָ:

(עפר) וְהוּוּ אִם שָׁמַעַתְּ שִׁמְעוּ אֶל-מְצוֹרְתֵי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצוּיָה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת-יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעִבְדוֹ
בְּכָל-לְבַבְכֶם וּבְכָל-נַפְשְׁכֶם: וְנָתַתִּי מִטֶּר-אֲרָצְכֶם בְּעֵתוֹ
יְהוּוּ וּמִלֶּקֶשׁ וְאִסְפַּתִּי דְגָנְךָ וְחִירְשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ: וְנָתַתִּי עֵשֶׂב
בְּשַׂדֶּךָ לְבַהֲמֹתֶךָ וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ: הַשְׁמִינִי לָכֶם פֶּן יִפְתָּה
לְבַבְכֶם וּסְרַתֶם וְעִבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם
לָהֶם: וְחָרָה אַף-יְהוָה בְּכֶם וְעָצַר אֶת-הַשָּׁמַיִם וְלֹא-יִהְיֶה
מִטֶּר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת-יְבִילָהּ וְאֲבַדְתֶּם מִהָרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נָתַן לָכֶם: וּשְׁמַתֶם אֶת-דְּבַר
אֱלֹהֵי עַל-לְבַבְכֶם וְעַל-נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁדְתֶּם אֶתֶּם לְאֵת עַל-
יְדֵכֶם וְהוּוּ לְטוֹטְפַת בֵּין עֵינֶיכֶם: וּלְמַדְתֶּם אֶתֶּם אֶת-
בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ וּבְלִכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ
וּבְשִׁכְבְּךָ וּבְקוּמְךָ: וּכְתַבְתֶּם עַל מְזוֹזוֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ:
לְמַעַן יִרְבוּ יְמֵיכֶם וַיְמֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְתֵּיכֶם לֵתֵת לָהֶם בַּיּוֹם הַשָּׁמַיִם עַל-הָאָרֶץ:

(תולדות) וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בִשְׁנָה הַהִוא
מֵאָה שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה: וַיַּגְדֵּל הָאִישׁ וַיִּלְךְ הַלּוֹךְ
וַיַּגְדֵּל עַד כִּי-יַגְדֵּל מְאֹד: וַיְהִי לוֹ מִקְנֵה-צֹאן וּמִקְנֵה-בָקָר
וְעִבְדָה רַבָּה וַיִּקְנָאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים: וְכָל-הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר
חָפְרוּ עֲבְרֵי אָבִיו בַּיּוֹם אֲבֹרָתָם אָבִיו סָתְמוֹם פְּלִשְׁתִּים
וַיִּמְלְאוּם עֶפְרָ: וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל-יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי-
עֲצַמְתָּ מִפָּנָי מְאֹד: וַיִּלְךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל-גֵּרָר

וישב שם: וישב יצחק ויחפר ואת בארות הפנים אשר
 חפרו בימי אברהם אביו ויסתמום פלשתים אחי מות
 אברהם ויקרא להן שמות בשמות אשר קרא להן אביו:
 ויחפרו עברי יצחק בגחל וימצאו שם באר מים חיים:
 ויריבו רעי גור עם רעי יצחק לאמר לנו הפנים ויקרא
 שם הבאר עשק כי התעשקו עמו: ויחפרו באר אחרת
 ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה: ויעתק משם ויחפר
 באר אחרת ולא רבי עליה ויקרא שמה רחבות ויאמר
 כי עתה הרחיב יהוה לנו ופרינו בארץ: ויעל משם באר
 שבע: וירא אליו יהוה בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי
 אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיה ויהי ביתי
 את ורעי בעבור אברהם עברי: ויבן שם מזבח ויקרא
 בשם יהוה ויששם אהלו ויברו שם עברי יצחק באר:
 ואבימלך הלך אליו מנרד ואחוזת מרעהו ופכל שר
 צבאו: ויאמר אלהים יצחק מהו ע באתם אלי ואתם
 שנאתם אתי ותשלוני מאתכם: ויאמרו ראו ראינו כי
 היה יהוה עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו
 ובינך ונברתה ברית עמך: אם תעשה עמנו רעה כאשר
 לא נגענך ובאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום
 אתה עתה ברוך יהוה: ויעש להם משתה ויאכלו וישתו:
 וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו
 מאתו בשלום: והיו ביום ההוא ויבאו עברי יצחק ויגדו
 לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים:
 ויקרא אתה שבעה על בן שם העיר באר שבע עד
 היום

היום הורה :

(ויפ) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה: ויפגע במקום
 וילן שם בירגא השמש ויקח מאבני המקום וישם
 מדאשתיו וישכב במקום ההוא: ויהלם והנה סלם מצב
 ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים
 וירדים בו: והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי
 אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה
 לך ארתננה ולזרעה: והיה זרעה בעפר הארץ ופרצתי ימה
 וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה
 ובוזרעה: והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך
 והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אס
 עשיתי את אשר דברתי לך: ויוקץ יעקב משנתו ויאמר
 אבן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי: ויירא ויאמר
 מה נורא המקום הזה אין זה בי אס בית אלהים וזה
 שער השמים: וישכם יעקב בבקר ויקח את האבן אשר
 שם מדאשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על ראשה:
 ויקרא את שם המקום ההוא בית אל ואולם לזו שם
 העיר לראשנה: ויחר יעקב נדר לאמר אס יהיה אלהים
 עמרי ושמרני בהרד הזה אשר אנכי הולך ונתן לי לחם
 לאכל ובגד ללבוש: ושבתו בשלום אל בית אבי והיה
 יהוה לי לאלהים: והאבן הזאת אשר שמתו מצבה יהיה
 בית אלהים וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך: וישא
 יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם: וירא והנה באר
 בשדה והנה שם שלשה עררי צאורבצים עליה כי מן

הַבְּאֵר הַהוּא יִשְׁקוּ הָעֵדִים וְהָאֶבֶן נִדְלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר :
 וַיֵּאסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֵדִים וַיִּגְלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל־פִּי
 הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וַהֲשִׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי־
 הַבְּאֵר לְמַקְוֶה :

(ויחי) בֵּן פֶּרֶת יוֹסֵף בֶּן פֶּרֶת עָלִי־עֵין בְּנוֹת צְעָרָה עָלִי־
 שׂוֹר : וַיִּמְרָרוּ וַיִּרְבוּ וַיִּשְׁטְמוּהוּ בְּעַלְי־חַצִּים : וַתֵּשֶׁב בְּאִתָּן
 קִשְׁתּוֹ וַיִּפּוּזוּ זְרָעוֹ יָדָיו מִיַּד־יָדָיו אֲבִיר יַעֲקֹב מִשֵּׁם רָעָה אֶבֶן
 יִשְׂרָאֵל : מֵאֵל אֲבִיךָ וַיַּעֲזֹרְךָ וְאֵת שְׂרָי וַיְבָרְכֶךָ בְּרִכַּת
 שָׁמַיִם מֵעַל בְּרִכַּת תְּהוֹם רַבְּצַת תַּחַת בְּרִכַּת שָׁרָיִם
 וְרַחֵם : בְּרִכַּת אֲבִיךָ גְּבוּרָה עַל־בְּרִכַּת הַזֵּרִיעַד תַּאֲוֹת גְּבַעַת
 עוֹלָם תְּהִיֶינָה לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְרָקֵר נְזִיר אַחִיו :

(וזהם הכרכה) וְלִיוֹסֵף אָמַר מְבָרְכַת יְהוָה אֲרִצּוֹ מִמְּנַד שָׁמַיִם
 מִטָּל וּמִתְהוֹם רַבְּצַת תַּחַת : וּמִמְּנַד תְּבוֹאֵת שֶׁמֶשׁ
 וּמִמְּנַד גֶּרֶשׁ יְרַחֵם : וּמִרֹאשׁ הַרְרֵי־קָרִם וּמִמְּנַד גְּבַעוֹת
 עוֹלָם : וּמִמְּנַד אֶרֶץ וּמִלְאָה וּרְצוֹן שִׁכְנֵי סֵנָה תְּבוֹאֵתָהּ
 לְרֹאשׁ יוֹסֵף וְלִקְרָקֵר נְזִיר אַחִיו : בְּכוֹר שׂוֹר הַזֶּרֶ לֹו וְקִרְנֵי
 רֹאשׁ קִרְנֵי בְרֵם עַמִּים יִנְגַח יַחֲדוּ אִפְסֵי־אֶרֶץ וְהֵם רַבְּבוֹת
 אִפְרָיִם וְהֵם אֶלְפֵי מְנַשֶּׁה :

(בחקתי) אִם־בְּחַקְתִּי תִלְכוּ וְאֵת־מִצְוֹתַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם
 אֹתָם : וְנָתַתִּי גְּשָׁמִיכֶם בְּעֵתָם וְנִתְנָה הָאֲרֶץ יְבוּלָה
 וְעַץ הַשָּׂדֶה יִתֵּן פְּרִי־וֹ : וְהִשִּׁיג לָכֶם רֵיֶשׁ אֶת־בְּצִיר וּבְצִיר
 יִשִּׁיג אֶת־זֶרַע וְאִבְלָתֶם לַחֲמֶכֶם לְשִׁבְעַת וַיִּשְׁבַּתֶם לְבֶטַח
 בְּאֲרָצְכֶם : וְנָתַתִּי שְׁלוֹם בְּאֶרֶץ וּשְׁכַבְתֶּם וְאִין מַחְרִיד
 וְהִשְׁבַּתִּי חַיָּה רָעָה מִן־הָאֶרֶץ וְחָרֵב לֹא־תַעֲבֹר בְּאֲרָצְכֶם :
 וּדְרַפְתֶּם

תורה

וּדְרַפְתֶּם אֶת־אֹיְבֵיכֶם וּנְפַלּוּ לְפָנֵיכֶם לְחָרֵב׃ וְדַרְפוּ מִכֶּם
חֲמֹשֶׁה מֵאָה וּמֵאָה מִכֶּם רַבְבָּה יִדְרְפוּ וּנְפַלּוּ אֹיְבֵיכֶם
לְפָנֵיכֶם לְחָרֵב׃ וּפְנִיתִי אֲלֵיכֶם וְחִפְרִיתִי אֶתְכֶם וְהִרְבִּיתִי
אֶתְכֶם וְהִקִּימְתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם׃

נביאים

(ישעיה ט') הָעַם הַהֹלְכִים בְּחֹשֶׁךְ רָאוּ אֹרֶךְ נְדוּלָה וְיִשְׁבִּי
בְּאֶרֶץ צְלָמוֹת אֹרֶךְ נִגְהַ עֲלֵיהֶם׃ הַרְבִּית הַגּוֹי לֹא (לוק)
הַגְּדִלַת הַשְּׂמֹחָה שְׂמֵתִי לְפָנֶיךָ כִּשְׂמֹחַת בְּקִצֹר בְּאֶשׁ
וַיְגִילוּ בְּחֻקֶּם שְׁלָל׃ כִּי וְאֶת־עַל סִבְלָו וְאֶת מִטָּה שְׂכֻמוֹ
שָׁבַט הַנִּגְשׁ בּוֹ חֲחַתָּת בְּיוֹם מְדִיִן׃ כִּי כֹל־סֹאן סֹאן בְּרַעַשׁ
וְשִׁמְלָה מְגוֹלְלָה בְּרָמִים וְהִוְיָה לְשֹׂרֶפֶה מֵאֲכֹלֶת אֵשׁ׃
כִּי־יִקְרָא יִלְדֵי לְנוּ בֶן נִתָּן לְנוּ וְיִתְּהוּ הַמִּשְׁרָה עַל־שְׂכֻמוֹ
וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פְּלֵאָ וַיַּעַץ אֶל גְּבוּר אֲבִי־עַד שֶׁר־שְׁלוֹם׃
לְסַרְבָּה (למרבח ק) הַמִּשְׁרָה וְלְשְׁלוֹם אִין־קָץ עַל־כִּפְא
רֹד וְעַל־מַמְלַכְתּוֹ לְהַכִּין אֹתָהּ וְלְסַעֲדָהּ בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה
מִעֲתָהּ וְעַד־עוֹלָם קִנְיָת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה וְזֹאת׃

(ישעיה כו') בְּיוֹם הַהוּא יִשְׂרָאֵל הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה עִיר
עוֹד־לְנוּ יִשׁוּעָה יִשִּׁית חוֹמוֹת וְחָל׃ פִּתְחוּ שַׁעֲרֵים וַיָּבֹא
גוֹי־צָרִיק שֹׁמֵר אֲמִנִים׃ יִצֹר סִמּוֹךְ תִּצֹר שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם־כִּי
כֶּה בְּטוֹחַ׃ בְּטַחֲוּ בִיהוָה עֲדִי־עַר כִּי בָנָה יְהוָה צוּר
עוֹלָמִים׃ כִּי הִשָּׁח יִשְׁבִּי מְרוֹם קִרְיָה נִשְׁגָּבָה וְשִׁפִּילָנָה
יִשְׁפִּילָה עַד־אֶרֶץ וַיִּנְעֲנָה עַד־עַפְר׃ תִּרְמַסְנָה רַגְלֵי רַגְלֵי
עֵנִי פְעָמֵי רַגְלִים׃ אֲרַח לְצָרִיק מִיִּשְׂרָאֵל יִשָּׁר מַעַנְל צָרִיק
תִּפְלִם׃ אֶף אֲרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהוָה קִינִינֶיךָ לְשִׁמְךָ וְלִזְכָּרְךָ

תאות

תֵּאוֹת נַפְשׁוֹ: נִפְשֵׁי אֹיְתָךְ בְּלִילָה אַף־רוּחִי בְּקִרְבִי אֲשַׁחֲדָה
 כִּי בְּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטֶיךָ לְאֶרֶץ צָרַק לְמַדּוֹ יִשְׁבִי תִבֵּל: יַחַד רָשָׁע
 בִּלְלִמְד צָרַק בְּאֶרֶץ נִבְחֹת יַעֲזֹב וּבִלְיִרְאָה גְאוֹת יִהְיֶה:
 יִהְיֶה רָמָה יִרְדֶּה בִלְיַחְזוֹן יַחֲזוּ וַיִּבְשׂוּ קִנְאֹת עִם אַף־אֵשׁ
 צָרִיךְ תֵּאֱבָלֶם: יִרְדֶּה תִשְׁפֹּת שְׁלוֹם לָנוּ כִּי גַם־כָּל־מַעֲשֵׂינוּ
 פְּעֵלָת לָנוּ: יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ בְּעֵלֹנוּ אֲדָנִים וּזְלַתְךָ לְבַד בְּךָ
 נִזְכִּיר שְׁמֶךָ: מֵתִים בִּלְיַחֲזוֹ רַפְּאִים בִּלְיִקְמוּ לָכֵן פְּקֻדֹת
 וְתִשְׁמִידִם וְתֵאבֵד כָּל־זִכְר לָמוֹ: יִסְפֹּת לָנוּ יִהְיֶה יִסְפֹּת
 לָנוּ נִבְבְּרֶת רַחֲמֶת כָּל־קְצוֹי־אֶרֶץ: יִהְיֶה בְּצַר פְּקֻדֹת
 צָקוֹן לַחֹשׁ מוֹסֵדָךְ לָמוֹ: כִּמּוֹ הָרָה תִּקְרִיב לְלֶדֶת תִּחִיל
 תִּזְעַק בַּחֲבֻלָּה בֶן הַיּוֹנִי מִפְּנֵיךָ יִהְיֶה: הָרִינוּ חֲלָנוּ כִּמּוֹ
 יִלְדֵנוּ רוּחַ יִשׁוּעַת בִּלְנַעֲשֵׂה אֶרֶץ וּבִלְיַפְלוֹ יִשְׁבִי תִבֵּל:
 יַחֲזוּ מִתִּיד נִבְלָתִי יִקְוִמוּ הַקִּיצוֹ וְרַנְנֵי שִׁבְנֵי עֵפֶר כִּי מַל
 אֹרֶת טְלוֹךְ וְאֶרֶץ רַפְּאִים תִּפִּיל: לֵךְ עִמִּי בֵּא בַחֲרִיד
 וּסְגֹר דְּלִתְךָ (רַחֲמֶת ק) בְּעֶרְךָ חֲבִי כַמַּעֲט־רַגַע עֲרֵב
 יַעֲבֹר־ (וַיִּפְתֹּחַ) זַעַם: כִּי־הִנֵּה יִהְיֶה יֵצֵא מִמִּקְוָמוֹ לִפְקֶה
 עֵץ יִשְׁבֵּה אֶרֶץ עָלָיו וּגְלַתְהָ אֶרֶץ אֶת־דָּמִיהָ וְלֹא־תִכַּסֶּה
 עוֹד עַל־הַרוּגֶיהָ: בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יִהְיֶה בַחֲרָבוֹ הַקֶּשֶׁה
 וְהַגְּדוּלָּה וְהַחֲזֻקָּה עַל לְוִיתָן נַחֵשׁ בְּרַח וְעַל לְוִיתָן נַחֵשׁ
 עַקְלָתוֹן וְהַגֵּב אֶת־הַתַּנּוּן אֲשֶׁר בַּיּוֹם: בַּיּוֹם הַהוּא בָּרַם
 חֲמֹר עֲנוּ לָהּ: אֲנִי יִהְיֶה נִצְרָה לְרַגְעִים אֲשַׁקְנָה פֶּן יִפְקֹד
 עָלֶיהָ לִילָה וַיּוֹם אֲצַדְנָה: חֲמָה אֵין לִי מוֹי־יִתְנֵנִי שְׁמוֹד
 שִׁירָת בַּמּוֹלַחְמָה אֲפַשְׁעָה בָּהּ אֲצִיתְנָה יַחַד: אֲוֹ יַחֲזֹק
 בְּמַעֲזֵי יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם לִי שְׁלוֹם יַעֲשֵׂה לִי:

(סס נ"ו) כֹּה אָמַר יְהוָה שִׁמְרוּ מִשְׁפָּט וְעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קָרוֹבָה
 יְשׁוּעָתִי לָבוֹא וְצַדִּיקֹתִי לְדַגְלוֹת: אֲשֶׁר־י אֲנִישׁ יַעֲשֶׂה-
 זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזֶק בָּהּ שֹׁמֵר שֶׁבֶת מַחְלָלוֹ וְשֹׁמֵר יָדוֹ
 מֵעֲשׂוֹת כָּל רָע: וְאֵל יֹאמֶר בֶּן הַנֶּבֶר הַנְּלוּהָ אֶל יְהוָה
 לֵאמֹר הַבְּרֵל יִבְרִילֵנִי יְהוָה מֵעַל עַמּוֹ וְאֵל יֹאמֶר הַסְּרִים
 הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה לַסְּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ
 אֶת שֶׁבֶת־יָדָי וּבִחְרוּ בְּאֲשֶׁר חִפְצָתִי וּמַחְזִיקִים בְּבְרִיתִי:
 וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבִיתִי וּבְחֻמּוֹתַי יָד וְשֵׁם טוֹב מִבְּנִים וּמִבְּנוֹת
 שֵׁם עוֹלָם אֶתְּנֶלּוּ אֲשֶׁר לֹא יִכְרַת: וּבְנֵי הַנֶּבֶר הַנְּלוּיִם
 עַל יְהוָה לְשִׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת שֵׁם יְהוָה לְהַיּוֹת לוֹ
 לְעַבְדִּים כָּל שֹׁמֵר שֶׁבֶת מַחְלָלוֹ וּמַחְזִיקִים בְּבְרִיתִי:
 וְהִבְיֹאוּתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׁמְחָתִים בְּבֵית תְּפִלָּתִי
 עוֹלֵתֵיהֶם וּזְבַחֵיהֶם לְרִצּוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה
 יִקְרָא לְכָל הָעַמִּים: נֶאֱמַר אֲדֹנָי יְהוִה מִקְבֵּץ נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל
 עוֹד אֶקְבֵּץ עֲלֵיךְ לְנִקְבְּצֵי: כָּל חֵיתוֹ שָׂדֵי אֲתוּי לֶאֱכֹל
 כָּל חֵיתוֹ בַּיַּעַר: צִפּוֹ (צִפּוֹי ק') עוֹרִים כָּלֵם לֹא יִדְעוּ כָּלֵם
 כָּלְבִים אֱלֹמִים לֹא יוֹכְלוּ לְנַבַּח הַיּוֹם שִׁבְבִים אֲהַבִּי לְנוֹם:
 וְהַכְּלָבִים עוֹי נֶפֶשׁ לֹא יִדְעוּ שְׂבָעָה וְהַמָּה רַעִים לֹא יִדְעוּ
 הַבֵּיץ כָּלֵם לְדַרְכֵם פָּנּוּ אִישׁ לְבָצְעוּ מִקְצָרוֹ: אֲתוּי אֶקְחָה
 יַיִן וְנִסְבְּאוּהָ שִׁבְרָה וְהָיָה בָּהּ יוֹם מַחַר גְּרוֹל יִתֵּר מְאֹד:
 הַצְּרִיק אֲבָר וְאִין אִישׁ שֵׁם עַל לֵב וְאֲנִישׁ חֶסֶד נֶאֱסָפִים
 בְּאִין מִבֵּין כִּי מִפְּנֵי הָרָעָה נֶאֱסַף הַצְּרִיק: יָבוֹא שְׁלוֹם
 וְנִחוּ עַל מִשְׁבְּבוֹתֵם הַלֵּךְ נִכְחוּ:

(סס מ"ט) כֹּה אָמַר יְהוָה לְמַשִּׁיחֹי לְכוּרֵשׁ אֲשֶׁר הִחַזְקָתִי

נביאים

בימינו לרד לפנינו גוים ומתני מלכים אפתח לפתח
 לפניו דלתים ושערים לא וסגרו: אני לפניך אלך ויהיו
 אושר (אישר ק) דלתות נחושה אשר וברתי ברזל
 אגדע: ונתתי לך אוצרות חשך ומטמני מסתרים למען
 תדע כי אני יהוה הקורא בשמך אלהי ישראל: למען
 עבדי יעקב וישראל בחירי ואקרא לך בשמך אבנך ולא
 ידעתני: אני יהוה ואין עוד זולתי אין אלהים אארה
 ולא ידעתני: למען ידעו מפורח שמש ומפערבה כי
 אפס בלעדי אני יהוה ואין עוד: יוצר אור ובורה חשך
 עשה שלום ובורא רע אני יהוה עשה כל אלה: הרעפו
 שמים מפעל ושחקים יולד צדק תפתח ארץ ויפרושע
 וצדקה תצמיח יחד אני יהוה בראתיו: הוי רב את יצרו
 חרש את חרשי אדמה היאמר חסר ליצרו מה תעשה
 ופעלה אין ידים לו: הוי אמר לאב מה תוליד ולאשה
 מה תחילין: כה אמר יהוה קדוש ישראל ויצרו האתיות
 שאלוני על בני ועל פעל ידי תצוני: אנכי עשיתי ארץ
 ואדם עליה בראתי אני ידי נטו שמים וכל צבאם צויתי:
 אנכי העירתינו בצדק וכל הדכו אישר הוא יבנה עירי
 ונלותי ישלח לא במחור ולא בשחר אמר יהוה צבאות:
 כה אמר יהוה יגיע מצרים וסחר בוש וסבאים אנשי מדה
 עליה יעברו ולך יהיו אחריו ילכו בזקים יעברו ואלך
 ישתחוו אליך ותפללו אך בק אל ואין עוד אפס אהים:
 אכן אתה אל מסתתר אלהי ישראל מושיע: בושונם
 נבלמו כלם יחיו הלכו בכלמה חרשי צורים: וישראל

נביאים

נִשַׁע בְּיְהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא תִבְשׂוּ וְלֹא תִבְלְמוּ
 עַד עוֹלָמֵי עַד: כִּי כֹה אָמַר יְהוָה בּוֹרֵא הַשָּׁמַיִם הוּא
 הָאֱלֹהִים יִצְרֵה אֶרֶץ וְעָשָׂהּ הוּא כּוֹנְנָהּ לֹא תִהְיֶה בְּרָאָה
 לְשִׁבְתָּ יִצְרָה אֲנִי יְהוָה וְאֵין עוֹד: לֹא בִפְתָר הַבְּרִיתִי
 בְּמִקוֹם אֶרֶץ חֶשֶׁד לֹא אֶכְרַתִּי לְזֹרַע וְעַקֵּב תִּהְיֶה בְּקִשּׁוֹנֵי
 אֲנִי יְהוָה דְּבַר צָדֵק מִגִּיד מִיִּשְׂרָאֵל: הַקְּבִצוּ וּבֹאוּ הַתְּנַגְּשׁוּ
 יַחְדָּו פְּלִיטֵי הַגּוֹיִם לֹא יִדְעוּ הַנְּשָׂאִים אֶת עֵץ פְּסָלִים
 וּמִתְפַּלְלִים אֶל־אֵל לֹא יוֹשִׁיעַ: הַגִּידוּ וְהַגִּישׁוּ אִם יוֹעֵצוּ
 יַחְדָּו מִי הַשְּׁמִיעַ זֹאת מִקִּדְּם מֵאֲזַי הַנִּיחָה הֲלוֹא אֲנִי יְהוָה
 וְאֵין עוֹד אֱלֹהִים מִבְּלַעֲדִי אֶל צְדִיק וּמוֹשִׁיעַ אֵין וּזְלַתִּי:
 פְּנֹה אֵלַי וְהוֹשְׁעוּ בְּל־אִפְסֵי אֶרֶץ כִּי אֲנִי אֵל וְאֵין עוֹד: כִּי
 נִשְׁבַּעְתִּי יִצְאָ מִפִּי צְדָקָה דְבַר וְלֹא יִשׁוּב בִּידֵי תִכְרַע
 כֹּל בְּרַךְ תִּשְׁבַּע כֹּל־לְשׁוֹן: אֲדָּ בְּיְהוָה לִי אָמַר צְדָקוֹת
 וְעַז עֲדוֹ יָבֹא וַיִּבְשׂוּ כֹל הַנְּחָרִים בּוֹ: בְּיְהוָה יִצְדָּקוּ
 וַיִּתְהַלְּלוּ כֹל זֹרַע יִשְׂרָאֵל: כִּרַע בְּלִקְדָם נִבּוֹ הָיוּ עֲצִיבוֹתָם
 לַחַיָּה וּלְבַהֲמָה נִשְׂאֲתִיבָם עֲמוּסוֹת מִשָּׂא לְעִיפָה: קָרְסוּ
 כִּרְעוּ יַחְדָּו לֹא יִכְלוּ מִלֵּט מִשָּׂא וּנְפֹשִׁים בְּשִׁבֵי הַלְּבָבָה:
 שְׁמַעוּ אֵלַי בֵּית יַעֲקֹב וְכֹל־שְׂאֵרֵי בֵּית יִשְׂרָאֵל הַעֲמִסִּים
 מִנֵּי־בָטָן הַנְּשָׂאִים מִנֵּי־רַחֵם: וְעַד זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־
 שִׁיבָה אֲנִי אֶסְבֵּל אֲנִי עֲשִׂיתִי וְאֲנִי אֲשָׂא וְאֲנִי אֶסְבֵּל
 וְאֶמְלֵט:

(ינעיה כג) רנה ימים באים נאס יהוה והקמתי לך צמח
 צדיק ומלך מלך והשביל ועשה משפט וצדקה
 בארץ: בימי הנשע יהודה וישראל ישבן לבטח וזה שמו
 אשר

אֲשֶׁר יִקְרָאוּ יְהוָה | צְרֻקְנוּ: לִכֵּן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם
 יְהוָה וְלֹא יֵאמְרוּ עוֹד חַי יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: כִּי אִם־חַי יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וְאֲשֶׁר הֵבִיא
 אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צִפּוֹנָה וּמִכָּל הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר
 הִדְחַתִּים שָׁם וַיֵּשְׁבוּ עַל־אֲרָמְתָם:

(סס ל"ג) כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמֵם וְלַיְלָה חֻקוֹת
 שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׁמַתִּי: גַּם־זֶרַע יַעֲקֹב וְדוֹד עֲבָדִי
 אֶמְאָס מִקַּחַת מִזְרְעוֹ מִשְׁלִים אֶל־זֶרַע אֲבֹהֶם יִשְׁחַק
 וַיַּעֲקֹב בִּי־אֲשׁוּב (אשׁיב ק') אֶת־שְׁבִיתָם וְרַחֲמֵתִים:

(נפס"ג) יְהוָה צְדִיק בְּקִרְבָּה לֹא יַעֲשֶׂה עוֹלָה בְּבִקְר בְּבִקְר
 מִשְׁפָּטוֹ יִתֵּן לְאוֹר לֹא נֶעְדָר וְלֹא־יִזְדַּע עוֹד בְּשֵׁת:

הִבְרַתִּי גוֹיִם נִשְׁמָו פְּנוֹתָם הִחַרְבַתִּי חוֹצוֹתָם מִבְּלִי עוֹבֵר
 נִצְחָה עֲרִידָם מִבְּלִי־אִישׁ מֵאִין יוֹשֵׁב: אָמַרְתִּי אֶד־תִּירָאוּ
 אוֹתִי תִקְתִּי מוֹסֵר וְלֹא יִכְרַת מְעוֹנָה כֹּל אֲשֶׁר־פָּקַדְתִּי
 עֲלֵיהֶם אָבִן הַשְּׂבִימוֹ הַשְּׁחִיתוּ כֹּל עֲלִילוֹתָם: לִכֵּן חֲבֹר־לִי
 נֹאֵם יְהוָה לְיוֹם קוֹמִי לַעֲד כִּי מִשְׁפָּטִי לְאַסֶּף גוֹיִם לְקַבְּצִי
 מִמְּלֻכוֹת לְשַׁפֵּד עֲלֵיהֶם זַעֲמִי כֹּל חֲרוֹן אַפִּי בִי בְּאֲשֶׁר־קִנְאתִי
 תִּאֱבֹל כֹּל הָאָרֶץ: כִּי־אֲנִי אֶחַפְּד אֶל־עַמִּים שְׁפָה בְרוּחָה
 לְקַרָּא בְלֵס בְּשֵׁם יְהוָה לַעֲבֹדוֹ שָׁכֵם אַחַד: מַעֲבֹר לְנַחֲרֵי־
 כּוֹשׁ עֲתִירֵי־בֵת פּוֹצִי יוֹבֵלְקוֹן מִנְחַתִּי: בְּיוֹם־הַהוּא לֹא תִבְוֹשׁוּ
 מִכָּל עֲלִילוֹתֵיךָ אֲשֶׁר פָּשַׁעְתָּ בִּי כִּי־אֲנִי אֶסִּיר מִקְרָבְךָ עֲלֵיךָ
 גְּאִיתֵךְ וְלֹא־תוֹסִפִי לְגַבְהָה עוֹד בְּהַר קָדְשִׁי: וְהִשְׁאַרְתִּי
 בְּקִרְבְּךָ עֵם עֲנִי וְדַל וְחַסִּי בְּשֵׁם־יְהוָה: שְׂאוֹרֵית יִשְׂרָאֵל
 לֹא־יַעֲשׂוּ עוֹלָה וְלֹא יִדְבְּרוּ כֹזֵב וְלֹא יִמְצָא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן

נביאים

תִּרְמִית בִּיהֶמְרָה יִרְעוּ וּרְבִצוּ וְאִין מִחֲרִיד: רַנִּי בַת צִוּוֹן
הֲרִיעוּ יִשְׂרָאֵל שְׂמִיחִי וְעֲלִזִי בְּכָל לֵב בַּת יְרוּשָׁלַם: רִסִּיר
יְהוָה מִשְׁפָּטֶיךָ פָּנָה אֵיבֶךְ מִלֶּךְ יִשְׂרָאֵל וְיְהוָה בְּקִרְבְּךָ לֹא
תִירָאֵי רַע עוֹד: בַּיּוֹם הַהוּא יֹאמֶר לְיְרוּשָׁלַם אֵל תִּירָאֵי
צִוּוֹן אֲיִרְפוּ יְרִיד: יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבְּךָ גִבּוֹר וְשִׁיעַ וְשִׁישׁ
עֲלֶיךָ בְּשִׂמְחָה יַחֲרִישׁ בְּאַהֲבָתוֹ יִגִּיל עֲלֶיךָ בְּרִנָּה: נוֹנִי
מִמוּעַד אֲסַפְתִּי מִמֶּךָ הָיוּ מִשְׁאֵת עֲלִיהָ חֲרָפָה: הֲנִנִי עֲשֵׂה
אֶת כָּל מַעֲנֶיךָ בַּעַת הַהוּא וְהוֹשַׁעְתִּי אֶת הַצֹּלַעַה וְהַנְּדָחָה
אֶקְבֹץ וְשִׁמְתִים לְתַהֲלֵהוּ לְשֵׁם בְּכָל הָאָרֶץ בְּשִׂתָם: בַּעַת
הַהוּא אָבִיא אֶתְכֶם וּבַעַת קִבְּצִי אֶתְכֶם כִּי אֲתֵן אֶתְכֶם
לְשֵׁם וּלְתַהֲלָה בְּכָל עַמֵּי הָאָרֶץ בְּשׁוּבִי אֶת שְׁבוּתֵיכֶם
לְעִינֵיכֶם אָמַר יְהוָה:

(זכריה ט') מִשְׂאֵ רִבֵּי יְהוָה בְּאָרֶץ חֲרָד וּדְמָשֶׁק מִנְחָתוֹ
כִּי לִיהוָה עֵין אֲדָם וְכָל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל: וְגַם חֲמַת
תִּגְבַּל בָּהּ צָר וְצִדוֹן כִּי חֲכַמָּה מְאֹד: וְתִבֵּן צוֹר מְצוֹר
לָהּ וְתִצְבֵּר כֶּסֶף בְּעֶפֶר וְחַוִּיץ כְּטִיט חוֹצוֹת: הִנֵּה אֲרַנִּי
יִירָשְׁנָה וְהִכָּה בֵּים הִילָה וְהָיָה בְּאֵשׁ תֹּאכַל: תִּרְאֵ אֲשַׁקְלוֹן
וְתִירָא וְעוֹה וְתַחִיל מְאֹד וְעַקְרוֹן כִּי הוֹבִישׁ מִבְּטָה וְאָבַד
מִלֶּךְ מַעֲזָה וְאֲשַׁקְלוֹן לֹא תִשָּׁב: וְיֹשֵׁב מִמוֹד בְּאֲשֶׁדוֹד
וְהִכְרַתִּי גֵאוֹן פְּלִשְׁתִּים: וְהִסְרַתִּי רַמְיוֹ מִפִּי וְשִׁקְצִיו מִבִּין
שִׁנְיוֹ וְנִשְׁאָר גַּם הָיָה לְאֵלֵהֶנּוּ וְהָיָה כְּאֵלֶּף בִּיהוֹרָה וְעַקְרוֹן
כִּיבוֹסִי: וְחֲנִיתִי לְבֵיתִי מִצְבָּה מַעֲבָר וּמִשָּׁב וְלֹא יַעֲבֹר
עֲלֵיהֶם עוֹד נִגַּשׁ כִּי עַתָּה רָאִיתִי בְּעֵינַי: נִילִי מְאֹד בַּת
צִוּוֹן הֲרִיעִי בַת יְרוּשָׁלַם הִנֵּה מִלֶּכֶךְ יָבוֹא לָךְ צְדִיק וְנוֹשַׁע

הוא עני ורכב על־חמור ועל־עיר בן־אתנות: והכרתיו
 רכב מאפרים וסיס מירושלם ונכרתה קשת מלחמה ודבר
 שלום לגוים ומשלו מים ער־ים ומנחר עד־אפסי־ארץ:
 גם־את בדם־בריתך שלחתי אסיריך מבור אין מים בו:
 שובו לבצרון אסירי התקוה גם־היום מגיד משנה אשיב
 קך: כי־דרכתי לי יהודה קשת מלאתי אפרים ועוררתי
 בניך ציון על־בניך יון ושמתיך בחרב גבור: ויהוה עליהם
 ירארה ויצא כבדק חצו ואהני יהוה בשופר יתקע והלך
 בסערות תימן: יהוה צבאות יגן עליהם ואכלו וכבשו
 אבני־קלע ושתו והמו כמו־יון ומלאו בפזוק בזויות
 מזבח: והושיעם יהוה אלהיהם ביום ההוא בצאן עמו
 כי־אבני־גזר מתנוססות על־ארמתו: כי־מה טובו ומה
 יפיו הגן בחורים ותירוש ינובב בתלורת: שאלו מיהוה
 מטוֹר בעת מלקוש יהוה עשה חזיונם ומטר גשם יתן
 להם לאיש עשב בשדה:

(מלאכי ב) בריתי והיתה אתו החיים והשלום ואתנם לו
 מורא ויראני ומפני שמי נחת הוא: תורת אמת
 היתה בפיהו ועולה לא־נמצא בשפתיו בשלום ובמישוח
 הלך אתיו ורבים השיב מעון: כי־שפתי כהן ישמרו דעת
 ותורה יבקשו מפיהו כי־מלאך יהוה צבאות הוא:

(סג ג) הגני שלח מלאכי ופנה־הרך לפני ופתאם יבוא
 אל־היכלו הארון אשר אתם מבקשים ומלאך הברית
 אשר אתם חפצים הנה־בא אמר יהוה צבאות: ומי
 מבלבל את־יום בואו ומי העמד בהראותו כי־הוא באש

נביאים

מִצָּרָף וּבְכַרִּית מִכְבָּסִים: וַיֵּשֶׁב מִצָּרָף וּמִטָּהֵר לָסֶף וְטָהֵר
 אֶת־בְּנֵי־לוֹי וְזָקַק אֹתָם בְּדָבָר וּבְכֶסֶף וְהָיוּ לַיהוָה מְגִישֵׁי
 מִנְחָה בְּצָרְקָה: וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וַיְרוּשָׁלַם
 בַּיָּמִי עוֹלָם וּבְשָׁנִים קַדְמוֹת: וְקָרַבְתִּי אֵלֶיכֶם לְמִשְׁפַּט
 וְהָיִיתִי אֶתְד מִמֶּהֵר בְּמִכְשָׁפִים וּבְמִנְאָפִים וּבְנִשְׁבָּעִים לְשֹׁקֵר
 וּבְעֹשֵׂי שֶׁבֶר שְׂכִיר אֶלְמָנָה וַיְתוֹס וּמִטָּהֵר גֵּר וְלֹא יִרְאוּנִי
 אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: כִּי אֲנִי יְהוָה לֹא שְׁעִיתִי וְאַתֶּם בְּנֵי־
 יַעֲקֹב לֹא כְלִיתֶם: לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם סָרְתֶם מִחֻקֵּי וְלֹא
 שָׁמַרְתֶּם שׁוּבוּ אֵלַי וְאֲשׁוּבָה אֵלֵיכֶם אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
 וְאָמַרְתֶּם בְּמֶה נָשׁוּב: הִיָּקַבַע אֲדָם אֱלֹהִים כִּי אֹתָם
 קָבַעִים אֹתִי וְאָמַרְתֶּם בְּמֶה קָבַעְנֶה הַמַּעֲשֵׂר וְהַתְרוּמָה:
 בְּמִאֲרָה אֹתָם נֹאֲרוּס וְאֹתִי אֹתָם קָבַעִים הַגִּזִּי כְּלוֹ: הַטָּוֵא
 אֶת־כָּל־הַמַּעֲשֵׂר אֶל־בֵּית הָאוֹצֵר וַיְהִי טָרֵף בְּבֵיתִי וּבְחֻנֵּי
 נֹא בֹזָאת אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־לֹא אֶפְתַּח לָכֶם אֶת־
 אַרְבּוֹת הַשָּׁמַיִם וְהִרִיקֹתִי לָכֶם בְּרֶכֶה עַד־כְּלִי־דִי: וְנִעַרְתִּי
 לָכֶם בְּאֵכָל וְלֹא־יִשְׁתַּח לָכֶם אֶת־פְּרֵי הָאֲדָמָה וְלֹא־תִשְׁכַּר
 לָכֶם הַגֶּפֶן בַּשָּׂדֶה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: וְאֲשֶׁר־יִשְׁכַּר בְּלִי־
 הַגִּזִּים כִּי־תִהְיוּ אֹתָם אֶרֶץ חַפְזָא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת: חֲזֹקוּ
 עָלַי דְּבָרֵיכֶם אָמַר יְהוָה וְאָמַרְתֶּם מַה־נִּרְבַּרְנוּ עָלֶיךָ:
 אָמַרְתֶּם שׁוֹאֵ עֵבֶר אֱלֹהִים וּמַה־בָּצַע כִּי שָׁמַרְנוּ מִשְׁמֵרְתּוֹ
 וְכִי הִלְכְנוּ קַרְדִּיִת מִפְּנֵי יְהוָה צְבָאוֹת: וְעַתָּה אֲנַחְנוּ
 מִאֲשֶׁרִים יָדִים גַּם־נִבְנוּ עֲשֵׂי רַשְׁעָה גַם־בַּחְנוּ אֱלֹהִים וַיִּמְלֹטוּ:
 אֲזַ נִרְבְּרוּ וַיִּרְאוּ יְהוָה אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיִּקְשַׁב יְהוָה וַיִּשְׁמַע
 וַיִּבְתַּב סֶפֶר זִכְרוֹן לְפָנָיו לִירְאוּ יְהוָה וּלְחַשְׁבֵי שָׁמוֹ: וְהָיוּ

לִי אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת לַיּוֹם אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה סִגְלָה וְחִמְלָתִי
 עֲלֵיהֶם כְּאֲשֶׁר יִחְמַל אִישׁ עַל־בְּנוֹ הַעֶבֶד אֹתוֹ וְשִׁבְתֶּם
 וְרֵאִיתֶם בֵּין צָדִיק לְרָשָׁע בֵּין עֶבֶד יְהוָה לְאִשׁ לֹא־עֲבָדוֹ׃
 כִּי־הִנֵּה הַיּוֹם בָּא בְּעַר בְּתַנּוּר וְהָיוּ כָל־זָרִים וְכָל־עֹשֵׂה
 רָשָׁעָה קָשׁ וְלֹהֵט אַתֶּם הַיּוֹם הַבֹּא אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר
 לֹא־יַעֲזֹב לָהֶם שָׂרֵשׁ וְעֵנָף׃ תִּדְרָה לָכֶם יִרְאִי שָׁמַי שָׁמַשׁ
 צָדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפֶיהָ וּיְצַאֲתֶם וּפְשַׁתֶּם בְּעַגְלֵי מִרְבֵּק׃
 וְעִפּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי־יִהְיוּ אַפָּר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם בַּיּוֹם
 אֲשֶׁר אָנִי עֹשֶׂה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת׃ זְכֹרוּ תּוֹרַת מוֹשֶׁה
 עֲבַדִּי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתוֹ בְּחָרֵב עַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל חֻקִּים
 וּמִשְׁפָּטִים׃ הִנֵּה אֲנִי שֹׁלַח לָכֶם אֶת־אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לִפְנֵי
 בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא׃ וְהָשִׁיב לִב־אֲבוֹת עַל־בָּנִים
 וְלִב־בָּנִים עַל־אֲבוֹתֶם פֶּן אָבוֹא וְהִכִּיתִי אֶת־הָאָרֶץ חָרָם׃

וכופלים זה הפסוק כדי לסיים 737 עוב

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא וכו'

כתובים

(מסליס סי) לְמַנְצַח אֲהַנְחִילוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד׃ אָמַרְתִּי הֲאֵזִינָה׃
 יְהוָה בֵּינָה הִגִּינִי׃ הִקְשִׁיבָה׃ לְקוֹל שׁוֹעֵי מַלְכוּת וְאֵלֶיהָ
 כִּי־אֵלֶיהָ אֶתְפָּלֵל׃ יְהוָה בְּקֶרֶת תִּשְׁמַע קוֹלִי בְּקֶרֶת אֲעֲרֹךְ־
 לָךְ וְאַצְפֶּה׃ כִּי וְלֹא אֵל חִפְזָה רָשָׁע׃ אֶתְּהָ לֹא יִגְדֶה רָע׃
 לֹא־יִתְיַצְּבוּ הוֹלְלִים לְנַגַּד עֵינֶיךָ שְׂנֵאוֹת כָּל־פְּעֻלֵי אֵוֶן׃
 תִּאבֵּד הַבְּרִי כְּזָב אִישׁ־דָּמִים וּמִרְמָה יִתְעַב׃ יְהוָה׃ וְאֲנִי
 בְּרַב חֲסָדָה אָבוֹא בֵּיתְךָ אֲשַׁתְּחֹרֶה אֶל־הַיָּבֵל קֶדְשְׁךָ
 כִּי־רָאִיתִךָ׃ יְהוָה׃ נִחַנִּי בְּצַדִּיקוֹתֶיךָ לְמַעַן שׁוֹרְרֵי וְהוֹשֶׁר
 הוֹשֶׁר

כתובים

(ה'ישר ק) לְפָנַי הִרְבֵּה: בִּי אֵין בְּפִיהוּ נְכוֹנָה קָרְבַּם הַזֹּהֶר
 קָבֵר פִּתּוּחַ נְרָגָם לְשׁוֹנָם יַחְלִיקוֹן: הָאֲשִׁימָם אֱלֹהִים יַפְלֹה
 מִפְּעֻצוֹתֵיהֶם בְּרַב פְּשְׁעֵיהֶם הִדְיָמוּ כִי מְרוּ בָךְ: וַיִּשְׁמָחוּ
 בְּלִחְוֵי בָךְ לְעוֹלָם יִרְנְנוּ וְתִסַּךְ עֲלוֹמוֹ וַיַּעֲלֶצוּ בָךְ אֲהַבִּי
 עֲמִידָה: כִּי אֲתָה תִּבְרַךְ צְדִיק יְהוָה בְּצִנְה רָצוֹן תַּעֲטֶרְנִי:

(ס"ט) לְמַנְצַח לְדָוִד בִּיהוָה | חֲסִיתִי אֵיךְ תֹּאמְרוּ לְנַפְשִׁי
 נִוְרָה (נורו ק) הִרְבַּם צְפוּר: כִּי הִנֵּה הִרְשָׁעִים יִהְרֹכוּ
 קָשֶׁת בּוֹנְנֵי חֶצֶם עַל יָתֵר לִירוֹת בְּמוֹ אָפֶל לְיִשְׂרָאֵל:
 כִּי הִשְׁתַּחֲוּת יִהְרָסוּ צְדִיק מִהַפְּעַל: יְהוָה | בְּהִיבֵל קִדְשׁוֹ
 יְהוָה בְּשָׁמַיִם כִּסְאוֹ עֵינָיו יַחֲזוּ עַפְעַפּוֹ יִבְחָנוּ בְּנֵי אָדָם:
 יְהוָה צְדִיק יִבְחֵן וְרָשָׁע וְאֲהַב חָמָס שְׂנֵאָה נִפְשׁוֹ: יִמְטֵר
 עַל רָשָׁעִים פַּחִים אֵשׁ וְגַפְרִית וְרוּחַ זֶלַעְפוֹת מִנֵּת כּוֹסֵם:
 כִּי צְדִיק יְהוָה צְרָקוֹת אֲהַב יִשְׂרָאֵל יַחֲזוּ פְּנֵימוֹ:

(ס"ט) לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מִסְפָּרִים כְּבוֹד אֵל
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵיו מְגִיד הִרְקִיעַ: יוֹם לַיּוֹם יִבְיַע אָמַר וּלְיָלֵה
 לְלֵילָה יִמְוֶה דַּעַת: אֵין אָמַר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמַע
 קוֹלָם: בְּכֹל הָאָרֶץ | יֵצֵא קוֹם וּבִקְצֵה תֵּבֵל מִלִּיהֶם לְשִׁמְשׁ
 שֶׁם אֲהֵל בְּהֶם: וְהוּא כַחֲתָן יֵצֵא מִחַפְתּוֹ יִשֵּׁשׁ בְּגַבּוֹר
 לְרוּץ אֲרָח: מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם | מוֹצֵאוֹ וְתִקְיַפְתּוֹ עַל קְצוֹתָם
 וְאֵין נִסְתָּר מִחַפְתּוֹ: תּוֹרַת יְהוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ
 עֲרוֹת יְהוָה נֶאֱמָנָה מַחְבִּימַת פֶּתִי: פְּקוּדֵי יְהוָה יִשְׂרָאֵל
 מִשְׁמַחֵי לֵב מִצּוֹת יְהוָה בְּהֵה מְאִירַת עֵינָיִם: יִרְאֵת יְהוָה |
 מְהוֹרָה עוֹמְדַת לְעַד מִשְׁפִּטֵי יְהוָה אָמַת צְרָקֵי יַחְדּוֹ:
 הַנְּחַמְדִים מִזֶּהָב וּמִפְּזָרָב וּמִתּוֹקִים מִדְּבַשׁ וְנִפְתַּת צוּפִים:

גם עבדך נזר ברם בשמורס עקב רב: שגיאות מייבין
 מנסתרות נפני: גם מזרים חשך עבדך אל ימשלו בי
 אז איתם ונקיתי מפשע רב: יהיו להצון ואפרי פי והגינון
 לבי לפניך יהיה צווי וגאלי:

(סס ל"ג) רנני צדיקים ביהודה לישראלים נאווה תהלה: הודו
 ליהוה בכבוד בגבל עשור זמרו לו: שירו לו שיר חדש
 היטיבו נגן בתרועה: בי ישר דבר יהוה וכל מעשהו
 באמונה: אהב צדקה ומשפט חסד יהוה פלאה הארץ:
 בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל צבאם: בנס בנר
 מי הים נתן באוצרות תהומות: יראו מיהוה כל הארץ
 כפנו וגווי כל יושבי תבל: כי רוא אמר ויהי הוא צוה
 ויעמד: יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים:
 עצת יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: אשרי
 הנני אשר יהוה אלהיו העם בחר לנחלה לו: משמים
 הביט יהוה ראה את בני האדם: ממכון שבתו השגיח
 אל כל יושבי הארץ: היוצר יחד לבם המבין אל כל
 מעשיהם: אין המלך נושע ברב חיל גבור לא ינצל ברב
 כח: שקר הפוס לתשועה וברב חילו לא ימלט: הנה
 עין יהוה אל יראיו למיחלים לחסדו: להציד מפנות
 נפשם ולחיותם ברעב: נפשנו חבתה ליהוה עזרנו ומגננו
 הוא: כי בו ישמח לבנו כי בשם קדשו בטחנו: יהוה
 חסדך יהוה עלינו כאשר יחלנו לך:

(סס כ"ז) למנצח מזמור לדוד: יענך יהוה ביום צרה ישגבך
 שם אלהי יעקב: ישלח עזרה מקדש ומציון יסעדה:

כתובים

יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלֹתֶיךָ יְרֻשְׁנָה סֵלָה׃ יִתֵּן לָךְ כָּל־בְּרָכָה
וְכָל־עֲצָתְךָ יִמְלֵא׃ נִרְנְנָה וּבִישׁוּעָתְךָ וּבִשְׁמֵ־אֱלֹהֵינוּ נִהְיֶל
יִמְלֵא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ׃ עֲתָה יִרְעֵתֵי כִי הוֹשִׁיעַ אֶיְהוָה
מִשִּׁיתִי יַעֲנֵהוּ מִשְׁמַי קִדְשׁוֹ בְּגִבּוֹרֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ׃ אֱלֹהֵי
בְּרָכָה וְאֱלֹהֵי בְּפוֹסִים וְאֱנַחְנוּ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכֹּר׃
הַמִּוֶּה בְּרַעֲיוֹ וְנִפְּלוּ וְאֲנַחְנוּ קָמְנוּ וְנִתְעוֹדֵד׃ יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קְרָאֵנוּ׃

(סס ב"ה) לְמִנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד׃ בְּךָ יְהוָה חִסִּיתִי אֲבֹשָׁה
לְעוֹלָם בְּצַרְקָתְךָ פִּלְטָנִי׃ הִטָּה אֵלַי אֲזַנְךָ מִהַרְרָה
הַצִּילָנִי יְהוָה לִי וְלִצְרוֹר־מַעוֹז׃ לְבַיִת מְצוֹדוֹת לְהוֹשִׁיעֵנִי׃
כִּי־סָלַעַי וּמְצוֹדוֹתַי אֶתָּה וּלְמַעַן שָׁמְךָ תִּנְחַנֵּנִי וְתִנְהַלְנִי׃
תִּזְצַיֵּאֵנִי מִרְשַׁת זֶז טַמְנוּ לִי כִי אֶתָּה מַעוֹזִי׃ בִּירְךָ אֶפְקֹד
רוּחִי פְדוּת אוֹתִי יְהוָה אֵל אֲמֹת׃ שָׁנְאֵתִי הַשְּׂמֵרִים הַבְּלִי
שׂוֹא וְאֵנִי אֵל־יְהוָה בְּטַחְתִּי׃ אֲנִילָה וְאֶשְׂמַחֲרָה בְּחֶסֶדְךָ
אֲשֶׁר רָאִית אֶת־עַנְיִי יִרְעֵת בְּצָרוֹת נַפְשִׁי׃ וְלֹא הִסְגַּרְתָּנִי
בְּיַד אוֹיֵב הַעֲמַרְתָּ בְּמִרְתַּב רַגְלִי׃ חֲנֵנִי יְהוָה כִּי צָר לִי
עֲשֵׂשָׁה בְּכַעַס עֵינַי נַפְשִׁי וּבְטָנִי׃ כִּי כָּלוּ בְּיָגוֹן חַיִּי וְשָׁנֹתַי
בְּאַנְחָה בְּשַׁל בְּעוֹנֵי כַחִי וְעַצְמוֹ עֲשָׂשׁוּ׃ מִכָּל־צוֹרְרֵי הָיִיתִי
חֶרְפָּה וְלִשְׁבָנִי מֵאֹד וּפְחַד לְמִי־דַעִי רָאִי בְּחַיִּי נִדְרֹו מִפְּנֵי׃
נְשַׁבַּחְתִּי בְּמַת מַלְג הָיִיתִי כְּכִלִי אֶבֶר׃ כִּי שָׁמַעְתִּי וְדַבַּת
רַבִּים מְגוֹר מִסָּבִיב בְּהוֹסֵר־יַחַד עָלַי לִקְחַת נַפְשִׁי זְמָמוּ׃
נֶאֱנִי עָלֶיךָ בְּטַחְתִּי יְהוָה אֲמַרְתִּי אֲדֹו אֶתָּה׃ בִּירְךָ עֲתַתִּי
הַצִּילָנִי מִיַּד אוֹיְבֵי וּמִרְפִּי׃ הָאִירָה פְּנֵיךָ עַל־עַבְדְּךָ
הוֹשִׁיעֵנִי בְּחֶסֶדְךָ׃ יְהוָה אֵל־אֲבֹשָׁה כִּי קִרְאתֶיךָ יִבְשׁוּ

רשעים

וְשָׁעִים וְדָמוֹ לְשֹׂאֵלֵי: תִּתְּלַמְנָה שְׂפָתַי שֶׁקֶר הִדְבַּרְתָּ
 עַל צְדִיק עֲתִק בְּגֹאוֹה וּבִיז: מִה רַב טִיבָה אֲשֶׁר צִפְנָתָ
 לִירֵאִיךָ פִּעֲלָתָ לְחֹסִים בְּךָ נֶגֶד בְּנֵי אָדָם: תִּסְתַּיֶּרֶם וְ
 בְּסֵתֶר פְּנֵיךָ מִרְבִּסֵי אִישׁ תִּצְפַּנֵּם בְּסִגְרָה מְרִיב לְשָׁנוֹת:
 בְּרוּךְ יְהוָה כִּי הִפְלִיא חֲסֵדוֹ לִי בְּעֵיר מְצוּר: וְאֲנִי אֶמְרֵתִי
 בְּחַפְזֵי נִגְרוֹתַי מִנְּגֵד עֵינֶיךָ אֲכֹן שָׁמַעְתָּ קוֹל תַּחֲנוּנַי בְּשִׁעוֹי
 אֶלְיָךָ: אֶהְבֵּוּ אֶת יְהוָה כָּל חֲסִידָיו אֲמוּנִים נֶצֶר יְהוָה
 וּמְשַׁלֵּם עַל יֵתֵר עֲשֵׂה גֹאוֹה: חֲזִקוּ וַיֵּאמֶן לְבַבְכֶם כָּל
 הַמֵּיחֲלִים לַיהוָה:

(סס לד) לְדוֹד בְּשָׁנוֹתָו אֶת טַעְמוֹ לִפְנֵי אַבִּימֶלֶךְ וַיִּגְרֶשְׁהוּ
 וַיֵּלֶךְ: אֲבָרְכָה אֶת יְהוָה בְּכָל עֵת תָּמִיד תִּהְלֶתוּ בְּפִי:
 בִּיהוָה תִּתְהַלֵּל נַפְשִׁי שִׁמְעֵי עֲנִיִּים וַיִּשְׁמָחוּ: גְּדִלְךָ לַיהוָה
 אֶתִי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: דְּבַשְׁתִּי אֶת יְהוָה וְעַנְנִי וּמִכְלֵ
 מְגִירוֹתַי הִצִּילָנִי: הִבִּטּוּ אֵלָיו וְנִהְרֵוּ וּפְנֵיהֶם אֵלַי יִחַפְּרוּ:
 וְהָ עֲנִי קָרָא יְהוָה שָׁמַע וּמִכְלֵ צְרוּתָיו הוֹשִׁיעוּ: תִּנְהַ
 מִלְּאֵד יְהוָה סְבִיב לִירְאוֹ וַיִּחַלְצֵם: טַעְמוֹ וְרָאוּ כִּי טוֹב
 יְהוָה אֲשֶׁרֵי הַנֶּבֶר יִתְסַהֲבוּ: יִרְאוּ אֶת יְהוָה קֹדְשׁוֹ כִּי
 אֵין מִרְסוֹד לִירְאוֹ: כְּפִירִים דָּשׁוּ וְדַעְבוּ וְדָרְשׁוּ יְהוָה לֹא
 יִחְסְרוּ כָּל טוֹב: לְבוֹ בְּנִים שָׁמַעוּ לִי וַיֵּדְאוּ יְהוָה אֶלְמֶדְכֶם:
 מִי דָּאִישׁ הִחַפֵּץ חַיִּים אֶהְבֵּ יָמִים לְרְאוֹת טוֹב: נֶצֶר לְשׁוֹנֶךָ
 מִרַע וְשִׁפְתֶיךָ מִדְּבַר מְרִמָּה: סוֹר מִרַע וַעֲשֵׂה טוֹב בְּקִשׁ
 שְׁלוֹם וְהִרְפָּהוּ: עֵינֵי יְהוָה אֶל צְדִיקִים וְאֲנִיו אֵ שׁוּעָתָם:
 פְּנֵי יְהוָה בַּעֲשֵׂי רַע לְחֶבְרִית מֵאַרְצָ וּזְכָם: צַעְקוּ וַיִּחַנְהוּ
 שָׁמַע וּמִכְלֵ צְרוּתָם הִצִּילָם: קְרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי לֵב וְאֶת
 רַבֵּי

כתובים

דבאי רוח יושיע: רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו יהוה:
 שמר כל עצמותיו אחת מזהנה לא נשברה: המותת רשע
 רעה ושנאי צדיק יאשמו: פרה יהוה נפש עבדיו ולא
 יאשמו כל החוסים בו:

(סס ל) לרוד | אל תתחר במרעים אל תקנא בעשי עולה:
 כי בחציר מהרה ימלו וכירק רשא יבולון: בטח ביהוה
 ועשה טוב שכן ארץ ורעה אמונה: והתענג על יהוה
 ויתן לך משאלת לבך: גול על יהוה דרכך ובטח עליו
 והוא יעשה: והוציא באור צדקך ומשפטך בצחרים:
 הים | ליהוה והתחולל לו | א תתחר במצליח דרכו באיש
 עשה מזמורת: הרף מאף ועזב תמה אל תתחר אד-
 להרע: כי מרעים יברתין וקוי יהוה תפיה יירשו ארץ:
 ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואינו:
 וענוים יירשו ארץ והתענגו על רב שלום: זמם רשע
 לצדיק וחרק עליו שנוי: ארני ישחק לו כי דאה כי יבא
 יומי: חרב | פתחו רשעים ודרכי קשתם להפיל עני ואביון
 לטבות ישרי דרך: חרבם תבוא בלבם וקשתותם
 תשברנה: טוב מעט לצדיק מהמון רשעים רבים: כי
 זרעות רשעים תשברנה וסומך צדיקים יהוה: יודע יהוה
 ימי תמימים ונחלתם לעולם תהיה: לא יבשו בעת רעה
 ובימי רעבון ישבעו: כי רשעים יאבדו ואיבי יהוה ביקר
 ברים בלו בעשן בלו: לזה רשע ולא ישלם וצדיק חונן
 ונותן: כי מברכו יירשו ארץ ומקלליו יברתו: מיהוה
 מצעד יגבר כוננו ודרכו יחפץ: כי יפל לא יוטל כי יהוה

סוֹמֵךְ יְהוָה: נַעַר הָיִיתִי גַם־זָקַנְתִּי וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעֱזֵב
וְזָרְעוֹ מִבִּקְשׁ־לֶחֶם: כָּל־הַיּוֹם חֲנוּן וּמְלוּחַ וְזָרְעוֹ לְבִרְכָה:
סוֹר מָרַע וְעָשָׂה טוֹב וּשְׂכָן לְעוֹלָם: כִּי יִהְיֶה אֲהַב מִשְׁפָּט
וְלֹא־יֵעֹזֵב אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם נִשְׁמְרוּ וְזָרַע רְשָׁעִים נִכְרַת:
צָדִיקִים יִירָשׁוּ אֶרֶץ וַיִּשְׁבְּנוּ לְעַד עֲלִיהָ: פִּי צָדִיק יִהְיֶה
חֲכָמָה וְלִשְׁוֹנוֹ תִּרְבֵּר מִשְׁפָּט: תּוֹרַת אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד
אֲשֶׁרֵיוֹ: צוּפָה רָשָׁע לְצָדִיק וּמִבִּקְשׁ לְחַמּוּתוֹ: יִהְיֶה לֹא־
יֵעֹזְבֵנוּ בִּידָו וְלֹא יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ: קוּחַ אֶל־יְהוָה וְיִשְׁמַר
דַּרְכּוֹ וַיִּרְוֹמֶמְךָ לְרֵשֶׁת אֶרֶץ בְּהַכְרֵת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: רָאִיתִי
רָשָׁע עָרִיץ וּמִתְעַרְרָה בְּאֶזְרַח רַעְיוֹן: וַיַּעֲבֵר וְהִנֵּה אֵינְנִי
וְאֶבְקָשְׁהוּ וְלֹא נִמְצָא: שָׁמַר־תָּם וַיִּרְאֶה יִשָּׂר בִּי אַחֲרֵית
לְאִישׁ שָׁלוֹם: וּפְשָׁעִים נִשְׁמְרוּ יַחַד וְאַחֲרֵית רְשָׁעִים
נִכְרַתוּ: וְתִשׁוּעַת צָדִיקִים מִיְהוָה מֵעוֹזֵם בְּעַת צָרָה:
וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם יִפְלְטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם בִּי־
חַסֵּי בּוֹ:

(סס ג' 3) לְמַנְצַח מִשְׁבִּיל לְבַנְי־קָרַח: כְּאִיל תִּעְרַג עַל־
אֲפִיקֵי־מַיִם בֵּן נַפְשֵׁי תִעְרַג אֶלְיָךְ אֱלֹהִים: צִמְאָה
נַפְשִׁי לְאֱלֹהִים לֹא־לִי חַי מִתִּי אֲבֹא וְאִרְאֶה פְנֵי אֱלֹהִים:
הִתְהַלֵּלִי רַמְעַתִּי לֶחֶם יוֹמָם וְלִילָה בְּאָמַר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
אִיהָ אֶלְהֹדָךְ: אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי וּנְפִשִׁי כִּי אֶעֱבֹר
בְּסֶף אַרְבִּים עַד־בַּיִת אֱלֹהִים בְּקוֹל־דִּנְיָה וְתוֹדָה הַמּוֹן
חֲוִיגֵג: מַה־תִּשְׁתַּחֲוִי וּנְפִשִׁי וְתַהַמִּי עָלַי חוֹתְלִי לְאֱלֹהִים
כִּי עוֹד אֲרַנֵּנוּ יְשׁוּעוֹת פְּנֵינוּ: אֱלֹהֵי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתַּחֲוֶה
עַל־בֵּן אֶזְכְּרֶךָ מֵאֶרֶץ יִרְדֵּן וְחַרְמוֹנִים מִתַּר מִצְעַר: תְּרוֹם
אל

אֶל־תַּחֲסוּם קוֹרָא לְקוֹל צְנוּרִיהָ בְּלִי מִשְׁבְּרֶיהָ וְגִלְיָה עָלַי
 עָבְרוּ יוֹמָם וַיֵּצֵא יְהוָה חֶסֶד וְרַחֲמֵי וּבְלִילָהּ שִׁירָה עִמִּי תִפְלֶה
 לְאֵל חַיִּי אֹמְרָה וְלֵאמֹר לְאֵל סִלְעִי לְמָה שָׁבַחְתָּנִי לְמָה קָרָה
 אֵלַי בְּלַחֲץ אוֹיֵב בְּרִצְחִי בְּעֲצֻמוֹתַי חֲרָפְנִי צוּרֵי בְּאֵמֶרֶם
 אֵלַי כֹּל הַיּוֹם אֵיךְ אֱלֹהֶיהָ מַה תִּשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּמַה
 תִּהְיֶה עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים בִּי עוֹד אֲדַבֵּר יִשׁוּעַת
 פָּנָי וְאֱלֹהֵי :

(ס"ט מ"ג) שִׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִנִּי לֹא־חֶסֶד מֵאִישׁ
 מִרְמָה וְעוֹלָה תִפְלֹטֵנִי בִי־אֲתֶה וְאֱלֹהֵי מַעֲוִי לְמָה
 זָנַחְתָּנִי לְמָה קָרָה אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחֲץ אוֹיֵב שְׁלַח־אוֹרֶךְ
 וְאֲמַתֵּךְ הַמָּה יִנְחֹנֵי וּבִיאֹנֵי אֶחָד קָרָשָׁךְ וְאֶ־מִשְׁפְּנוֹתֶיךָ
 וְאֶבְרָאָה וְאֶל־מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שְׁמַתָּת גִּילִי וְאוֹרֶךְ
 בְּכִנּוּר אֱלֹהִים אֱלֹהֵי מַה תִּשְׁתַּחֲוִי וְנִפְשִׁי וּמַה תִּהְיֶה
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים בִּי־עוֹד אֲדַבֵּר יִשׁוּעַת פָּנָי וְאֱהִי :

(ס"ט מ"ד) לְמִנְצַח־עַל־שְׁשָׁנִים לְבָנִי קָרַח מִשְׁבִּיל שִׁיר יְדִוֶּתֶת
 רַחֵשׁ לְבִי וְדַבֵּר טוֹב אֲמַר אֲנִי מַעֲשֵׂי לְמַלְאָךְ לְשׁוֹנֵי
 עֵט וְסוֹפֵר מַהִיר יִפְיִפִּית מִבְּנֵי אָדָם הוֹצֵק חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיךָ
 עַל־בֶּן בְּרַכָּה וְאֱלֹהִים לְעוֹלָם חַגּוּר חֲרָבָה עַל־יַדָּךְ גִּבּוֹר
 הוֹדָה וְהִרְרָה וְהִרְרָה וְצִלַּח רִכְבֵּךְ עַל־דְּבַר אֲמַת וְעֵנְוָה
 צָדֵק וְתוֹרָה גּוֹרָאוֹת יְמִינֶךָ חֲצִיף שְׁנוֹנִים עֲמִים תַּחְתֶּיךָ
 יִפְלוּ בְּלֵב אוֹיְבֵי חֲמִלָה בְּסֶאֱךָ אֱלֹהִים עוֹלָם וְעַד שֶׁבֶט
 מִי־שׁוֹר שֶׁבֶט מְלֻכּוֹתֶיךָ אֲתַבֵּת צָדֵק וְתִשְׁנֵא רֵשַׁע עַל־
 בֶּן מִשְׁחָךְ אֱלֹהִים אֱהִי שְׁמֹן שֶׁשׁוֹן מִחֲבָרָךְ מִרְ־וְאֲהַלּוֹת
 קִצְיוֹת כֹּל בְּגוֹרֹתֶיךָ מִן הַיְכָלִי שֶׁן מִנִּי שְׁמֹחֶה בְּנֹת

מַלְכִים בְּיַקְרֹתֶיךָ נִצְבָּה שְׁגַל לִימִינְךָ בְּכַתֵּם אוֹפִיר :
 שְׁמַעִי-בַת וְרָאִי וְהִטִּי אָזְנְךָ וְשִׁכְחִי עִמָּךְ וּבֵית אָבִיךָ :
 וַיִּתְּאוּ הַמַּלְכִּים יָפִיד־כִּי הוּא אֲרִי־וְהַשְׁתַּחֲוִי-לוֹ : וּבַת-צָרוּ
 בְּמִנְחָה פָּנֶיךָ יַחֲלוּ עֲשִׂירֵי עָם : כֹּל-כְּבוֹדָה בַת-מֶלֶךְ פְּנִימָה
 מִמִּשְׁבָּצוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה : לְרַקְמוֹת תּוֹבֵל לַמֶּלֶךְ בְּתוֹלוֹת
 אַחֲרֶיהָ רְעוּתֶיהָ מוֹבְאוֹת לָךְ : תּוֹבֵל־גֶּזֶר בְּשִׁמְחַת וּגְיֹל
 תְּבַאֲנָה בְּחִיבֵל מֶלֶךְ : תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיֶה בְּנֶךָ תִּשְׁתַּמְּנוּ
 לְשָׂרִים בְּכֹל-הָאָרֶץ : אוֹבִיבָה שְׂמֹךְ בְּכֹל-דָּר וְדָר עַל-כֵּן
 עָמִים יִחַדְדֶךָ לְעַלְמֵי וְעַד :

(שם מ"ח) שִׁיר מְזֻמָּר לְבְנֵי-קַרְחָ : גְּרוֹל יְהוָה וּמִהַל מְאֹד
 בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר-קָדְשׁוֹ : יָפָה טוֹף מְשׁוֹשׁ כֹּל-הָאָרֶץ
 הַר-צִיּוֹן יִרְבְּתִי צִפּוֹן קְרִית מֶלֶךְ רַב : אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ
 נֹדַע לְמִשְׁגָּב : בִּיהַגְּהַ הַמַּלְכִים נוֹעְרוּ עִבְרֵי יַחְדָּו : הַמָּה
 רָאוּ בֶן תַּמָּרוֹ נִבְהָלוּ נַחֲפָזוֹ : רַעְדָה אַחֲזַתֶּם שֵׁם חֵיל
 בְּיֹדְדָה : בְּרוּחַ קָרִים תִּשְׁבֵּר אֲנִיּוֹת תְּרִישֵׁשׁ : כִּאֲשֶׁר שְׁמַעְנֵנוּ
 בֶּן רֵאִינֵנוּ בְּעִיר-יְהוָה צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנָה
 עַד-עוֹלָם סֶלָה : וּפְעִינוּ אֱלֹהִים חֲסִדָּךְ בְּקָרֵב הַיִּבְלָךְ :
 בְּשִׂמְךָ אֱלֹהִים בֶּן תְּהַלְתֶּךָ עַל-קְצוֹי-אָרֶץ צֹדֵק מְלֹאָה
 יְמִינְךָ : יִשְׁמַח וְהַר-צִיּוֹן תִּגְלָגֵה בְּנוֹת יְהוָה לְמַעַן
 מִשְׁפָּטֶיךָ : סִבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפֶיהָ סִפְרוּ מִגְּדִלְיָה : שִׁירֵנוּ לְבָבְסָו
 לְחִילָה פִּפְגֵנוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תִּסְפְּרוּ לְדוֹר אַחֲרוֹן : כִּי
 זֶה אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וְעַד הוּא יִנְהַגְנוּ עַל-מֹות :

(שם ס"ט) לְמִנְצָח בְּנִיגַת מִשְׁכִּיל לְדָוִד : הַאֲזִינָה אֱלֹהִים
 תַּפְדְּתִי וְאַל-תִּתְּעַלֵּם מִתַּחַנְתִּי : הַקְשִׁיבָה לִי וְעַנֵּנִי

כתובים

אָרִיד בְּשִׁיתִי וְאֶהְיֶמָה: מִקּוֹל אוֹיֵב מִפְּנֵי עֵקֶת רָשָׁע בִּי
 יִמְיָטוּ עָלַי אֵוֶן וּבֶאֱפָ יִשְׁטְמוּנִי: לְבִי יִחַל בְּקִרְבִּי וְאִימוֹת
 מוֹת נִפְלוּ עָלַי: יִרְאֶה וְרַעַד יָבֵא בִי וְתִכְפְּנִי פְלִצוֹת:
 וְאָמַר מִי יִתֶּן לִי אֶבֶר בְּיוֹנָה אֶעֱוֹפָה וְאֶשְׁכְּנָה: הִנֵּה אֲרִתִּיק
 נָדַד אֶלָּוּן בַּמַּדְבָּר סָלָה: אֲחִישָׁה מִפְּלִט לִי מְרוֹחַ סְעָרָה
 מִסְּעָר: בִּלְעָ אֲרִנִּי פִלְגַּל לְשׁוֹנֵם בִּי רֵאִיתִי חֲמָס וְרִיב בְּעִיר:
 יוֹמָם וְלַיְלָה יִסִּיבָה עַל־חֹמֹתֶיהָ וְאֵוֶן וְעַמֹּל בְּקִרְבָּה:
 חַוּוֹת בְּקִרְבָּה וְלֹא־יִמֹּשׁ מִרְחֹבָה הַנּוֹד וּמִרְמָה: בִּי וְלֹא־
 אוֹיֵב יִחַרְפְּנִי וְאִשָּׁא לֹא־מִשְׁנֹאֵי עָלַי הַגְּדִיל וְאֶסְתֵּר מִמֶּנּוּ:
 וְאַתֶּרָה אֲנוֹשׁ בְּעַרְבֵי אֲלוֹפֵי וּמִיַּדַּעִי: אֲשֶׁר יִחַדּוּ נַמְתִּיק
 סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרִגְשׁוֹ: יִשְׁיֹמּוֹת ו (יְשִׁי מוֹת ק)
 עָלֵינוּ יִדְרוּ שְׂאוֹל חַיִּים בִּי רַעוֹת בְּמַגְוָתָם בְּקִרְבָּם: אֲנִי
 אֶל־אֱלֹהִים אֶקְרָא וְיִהְיֶה יוֹשִׁיעֵנִי: עֲרֵב וּבִקֵּר וְצַחֲרוֹם
 אֲשִׁיחָה וְאֶהְמָה וְיִשְׁמַע קוֹלִי: פָּתַח בְּשִׁלוֹם נִפְשִׁי מִקִּרְב־
 לִי כִי־בְרִבִּים הָיוּ עִמָּדִי: יִשְׁמַע אֱלֹהִים וְיִעֲנֵם וְיִשָּׁב קָרָם
 סָלָה אֲשֶׁר אֵין חֲלִיפוֹת לָמוֹ וְלֹא יִרְאוּ אֱלֹהִים: שָׁלַח יְדָיו
 בְּשִׁלוֹמִי חֲלַל בְּרִיתוֹ: חָלְקוּ מִחֲמַאת פִּי וּקְרַב לִבּוֹ רַפּוֹ
 דְּבָרָיו מִשְׁמֹן וְחֶמְהָ פִתְחוֹת: הַשְׁלַךְ עַל־יְדוּהָ וְיִהְיֶה וְהָא
 יִכְלַכְלַךְ לֹא־יִתֶּן לַעֲוֹלָם מוֹט לְצַדִּיק: וְאַתֶּרָה וְאֱלֹהִים ו
 תוֹרִידֵם לְבָאֵר שַׁחַת אֲנָשֵׁי רַמִּים וּמִרְמָה לֹא־יִחַצּוּ יְמֵיהֶם
 וְאֲנִי אֶבְטַח־בָּךְ:

(סג ל"ח) לְמַנְצַח אֶל־תְּשַׁחַת לְרוּד מִכְתָּם: הָאֲמָנָם אֲלֵם
 צֶרֶק תִּרְבְּרוּן מִיִּשְׂרָאֵל תִּשְׁפֹּטוּ בְּנֵי אָדָם: אֶף־בְּלֵב
 עוֹלָת תִּפְעֵלוּן בְּאֶרֶץ חֲמָס יְדִיכֶם תִּפְלִסוּן: זְרוּ רָשָׁעִים

מרחם תעו מִבְּטֵן דְּבָרֵי כּוֹזֵב: חַמַּת לָמוֹ בְּרַמּוֹת חַמַּת
 נַחֵשׁ כְּמוֹ פֶּתֶן חָרֵשׁ יֵאָטֵם אֲנִי: אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע לְקוֹל
 מַלְחָשִׁים חוֹבֵר חֲבָרִים מִחֶבֶם: אֱלֹהִים הָרֹם שְׁנִימוֹ בְּפִימוֹ
 מִלְתַּעוֹת כְּפִילִים נְתוּץ וְיִהְיֶה: יִמְאַסֵּי כְּמוֹ מַיִם יִתְדַלְכּוּ
 לָמוֹ יִרְדֵּךְ חֲצוֹ (חציו ק) כְּמוֹ יִתְמַלְלוּ: כְּמוֹ שֶׁבִלְוֵל תִּקְמֵם
 יִהְלַךְ נָפֶל אֲשֶׁת בַּל־חַוֵּי שָׁמֶשׁ: בְּטָמִם יִבְנִי סוֹדֵתִיכֶם
 אֲטֹר כְּמוֹ חֵי כְּמוֹ חֲרוֹן יִשְׁעֵרְנוּ: יִשְׁמַח צְדִיק בִּי־חַוֵּי
 נֶקֶם פְּעֻמּוֹ יִרְחֵץ בְּרַם הָרִשָּׁע: וַיֹּאמֶר אֲדָם אֲדִי לְצְדִיק
 אֲדִי יִשְׁ־אֱלֹהִים שְׁפָטִים בְּאַרְץ :

(סס ע"ג) לְשַׁלְמָה | אֱלֹהִים מוֹשֶׁפֶטִיד לְמַלְכֵי הַגּוֹ וְצִדְקַתְךָ
 לְבֶן־מַלְכֵי: יִדְוֶן עִמּוֹךְ בְּצִדְקָה וְעִנְיָיִךְ בְּמִשְׁפָּט: יִשְׁאוּ
 הָרִים | שְׁלוֹם לְעַם וְגִבְעוֹת בְּצִדְקָה: יִשְׁפֹט וְעִנְיֵי עַם יוֹשִׁיעַ
 לְבָנֵי אֲבִיוֹן וְיִרְכָּא עוֹשֶׁק: יִירְאוּךָ עַם־שָׁמֶשׁ וְלִפְנֵי יְרַח
 הַיּוֹר הַדְּרִים: יִירֵד כְּמַטֵּר עַל־גּוֹבְרֵי־בֵיבִים וְרוּיֵף אֶרֶץ: יִפְרַח
 בְּיָמָיו צְדִיק וְדָב שְׁלוֹם עַד־בְּלֵי יְרַח: וַיִּרְדֵּי מַיִם עַד־רִים
 וּמִנְהַר עַד־אֶפְסַי־אֶרֶץ: לְפָנָיו יִכְרַעוּ צְדִיקִים וְאֲבָיו עִפְרָיִם
 יִדְחֲבוּ: מַלְכֵי תְרַשִׁישׁ וְאִיִּים מִנְחָה יִשְׁיבוּ מַלְכֵי שֶׁבַא
 וְסָבָא אֲשֶׁכֶר יִקְרִיבוּ: וַיִּשְׁתַּחֲוֶי־לוֹ כָּל מַלְכִים כָּל־גּוֹיִם
 יַעֲבֹדוּהוּ: בִּי־צִיּוֹל אֲבִיוֹן מוֹשִׁיעַ וְעִנִּי וְאִיֵּן עִזֵּר לּוֹ: יַחֵם
 עַל־הַל וְאֲבִיוֹן וּנְפִשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ: מִתּוֹךְ וּמִחֶמֶם
 יִגְאֵל נַפְשָׁם וַיִּקְרַחֲמֵם בְּעֵינָיו: וַיַּחֵי וַיִּתֵּן לּוֹ מוֹדֵב שְׁבָא
 וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַרְוֹ תְמִיד כָּל־הַיּוֹם יִבְרַכְנָהוּ: יְהִי פֶסֶת־בֵּר |
 בְּאַרְץ בְּרֵאשֵׁי הָרִים יִרְעֵשׁ כָּל־בְּנוֹן פְּרִיֹו וַיִּצְיֹו מְעִיד בְּעֵשֶׁב
 הָאֶרֶץ: יְהִי שְׁמוֹ | לְעוֹלָם לְפָנֵי־שָׁמֶשׁ יִבְּרַח וַיִּנּוֹן (י) שְׁמוֹ

וַיִּתְּבַרְכוּ בּוֹ כְּלִגְוִיִּם יִאֲשְׁרֵהוּ: בְּרוּךְ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי
 יִשְׂרָאֵל עֲשֵׂה נִפְלְאוֹת לְבָדְךָ: וּבְרוּךְ אֱלֹהִים לְעוֹלָם
 וַיִּמְלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן: וְאָמֵן: כָּלוּ תַּפְלוֹת
 הַיּוֹד בְּדֹ-יֵשׁוּ:

(סס ע"ס) לְמַנְצַח אֶל־תְּשַׁחַת מִזְמוֹר לְאַסָּף שִׁיר: הוֹדִינוּ
 לָךְ אֱלֹהִים הוֹדִינוּ וְקִרְבֵּי שְׂמֵךְ סִפְרוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ: כִּי
 אָקַח מוֹעֵד אֲנִי מִיִּשְׂרָאֵל אֲשַׁפֵּט: נִמְגִים אֶרֶץ וּבְדֵי־שִׁבְיָהּ
 אֲנִכִּי תִּפְנְתִי עֲמוּדֶיךָ סֵלָה: אָמַרְתִּי לְחֹדְלִים אֶל־תְּהַלְלוּ
 וְלֹרְשָׁעִים אֶל־תְּרִימוּ קִרְוֹ: אֶל־תְּרִימוּ לַפְּרוֹס קִרְנֵיכֶם
 תִּדְבְּרוּ בְּצִוְיָאֵר עֲרַק: כִּי לֹא מִמוּצָא וּמִמְעַרְבֵּי וְלֹא
 מִמְדְּבַר הָרִים: בֵּי־אֱלֹהִים שִׁפֵּט זֶה יִשְׁפִּיל וְזֶה יָרִים: כִּי
 בּוֹס בֵּי־יְרֵדוּהָ וַיִּזַּן חֲמֹר וּמֵלֵא מִסֵּךְ וַיַּגֵּד מִוֶּה אֶד־שְׁמֵרֶיהָ
 יִמְצֹו יִשְׁתּוּ כָּל־רִשְׁעֵי־אֶרֶץ: וְאֲנִי אֲנִיד לְעֹלָם אֲזַמְּרֶיהָ
 לְאֱלֹהֵי יַעֲקֹב: וְכָל־קִרְנֵי רִשְׁעִים אֲגַדֵּעַ תִּרְוַמְנֶיהָ
 קִרְנוֹת צַדִּיק:

(סס פ"ד) לְמַנְצַח עַל־הַנְּתִיב לְבַנֵּי־קָרַח מִזְמוֹר: מִהַיְרִידוֹת
 מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת: נִבְסְפָה יָגַם־כְּלָתָהּ וּנְפִשִׁי
 לְחַצְרוֹת יְהוָה לְבִי וּבִשְׂרֵי יִרְנְנוּ אֵל אֱלֹהֵי: גַם־צִפּוֹר וּ
 מִצְאָה בֵּית וְדָרוֹר וּ קָן לֵה אֲשֶׁר־שָׂתָה אֶפְרַחֶיהָ אֶת־
 מִזְבְּחֹתֶיךָ יְהוָה צְבָאוֹת מְלִכֵי־וְאֱלֹהֵי: אֲשֶׁר־יֹשְׁבֵי בֵיתְךָ
 עוֹד יִהְלָלוּךָ סֵלָה: אֲשֶׁר־יֵאֲרָם עוֹד לּוֹ כִּדְ מַסְלוֹת בְּלִבְכֶם:
 עֲבְרִי בְּעֵמֶק הַבְּכָא מֵעֵין יִשִׁיתוּהוּ גַם בְּרִכּוֹת יַעֲטָה
 מוֹרָה: יִלְכוּ מִתִּיל אֶל־תִּיל יִרְאֶה אֶל־אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן: יְהוָה
 אֱלֹהִים צְבָאוֹת שְׂמַעַת תַּפְלִתִּי הֲאִזְיֶנָּה אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֵלָה:

מִגִּנְנוּ רָאָה אֱלֹהִים וְרִבַּט פְּנֵי מְשִׁיחָהּ : כִּי טוֹב יָזַם בְּחַצְרוֹתָי
 מֵאֲלֹף בְּחַרְתִּי הַסְתּוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מְהוּרָה בְּאֶהְלֵי דָשָׁע :
 כִּי שָׁמַשׁ וּמִגְזָן יְהוָה אֱלֹהִים חָזַן וּכְבוֹד יִתֵּן יְהוָה לֹא יִמְנַע
 טוֹב לְהַלְכִים בְּתַמּוּם : יְהוָה צְבָאוֹת אֲשֶׁר אֱלֹהִים בְּטַח כָּדָה :

(סס פ"ו) לְמִנְצַח לְבָנֵי-קָרַח מִזְמוֹר : רְצִיתָ יְהוָה אֶרְצֶה
 שְׁבַת שְׁבֹת (שְׁבִית ק') יַעֲקֹב : נִשְׂאֵת עֵזוֹן עִמָּךְ בְּסִיתָ
 כָּל-חַטָּאתָם סָלָה : אִסְפַּתְּ כָּל-עֲבֹרֹתַי הִשְׁיִבֹתָ מִחֲרוֹן
 אַפֶּךָ : שׁוּבִינוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְהִפֵּךְ כַּעֲסֶךָ עִמָּנוּ : הֲלֵעוֹלָם
 תִּחְיִינוּ וְעִמָּךְ יִשְׁמַח־בְּךָ : הֲרֵאֲנוּ יְהוָה חֲסִדֶךָ וְיִשְׁעֶךָ תִּתֵּן
 לָנוּ : אֲשַׁמְעָה מִהַיְדִבֵּר הָאֵל וְיְהוָה כִּי יִדְבֵּר שְׁלוֹם אֶל-
 עַמּוֹ וְאֶל-חֲסִידָיו וְאֶל-יְשׁוּבֵי לְבַסְלָה : אֲךָ קָרֹב לִירְאוֹ
 יִשְׁעוּ לְשֹׁכְנֵי כְבוֹד בְּאֶרְצֵנוּ : חֲסֵד וְאֱמֶת נִפְגְּשׁוּ צָרָה וְשְׁלוֹם
 נִשְׁקִי : אֱמֶת מֵאֲרִיז תִּצְמַח וְצָדֵק מִשְׁמַיִם נִשְׁקָף : גִּם-
 יְהוָה יִתֵּן הַטּוֹב וְאֶרְצֵנוּ תִתֵּן יְבוּלָהּ : צָרָה לִפְנֵינוּ יִהְיֶה
 וְיִשֶׁם לְדָרְךָ פְּעֻמּוֹ :

(סס פ"ז) לְבָנֵי-קָרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּחֲרָרֵי-קָדֶשׁ : אֲהַב
 יְהוָה שְׁעָרֵי צִיּוֹן מִכָּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב : נִכְבְּרוֹת מְדַבֵּר-
 בְּךָ עִיר הָאֱלֹהִים סָלָה : אֲזַכִּיר וְיִחַב וּבְכָל לִדְעֵי הִנֵּה פִלְשֶׁת
 יִצָּר עִם-כּוֹשׁ זֶה יִלְד־שָׁם : וְלִצִּיּוֹן וַיֹּאמֶר אִישׁ וְאִישׁ יִדְר-
 בָּהּ וְהוּא יִכְוֶנֶה עֲלוּיָן : יְהוָה יִסְפֵּר בְּכִתּוֹב עֲמֻמִּים זֶה יִלְד-
 שָׁם סָלָה : וְשָׂרִים בְּחַלְלִים כָּל-מַעֲיָנֵי בְךָ :

(סס פ"ח) יֵשֶׁב בְּסֶתֶר עֲלוּיָן בְּצֵל שִׁדְי יִתְלוֹנֵן : אֲמֹר לַיהוָה
 מִחֲסֵי וּמְצוּדֹתַי אֱלֹהֵי אֲבֹתָי בּוֹ : כִּי הוּא יִצְלֵךְ מִפֶּחַ

כתובים

יְקוּשׁ מִדְּבַר רִדּוֹת: בְּאַבְרָתוֹ וַיִּסַּד לָךְ וַתַּחַת כְּנַפְיֹו תַחֲסֶה
צָנָה וְסַחְרָה אָמְרוּ: לֹא תִירָא מִפֶּחַד לִילָה מִחֵץ יַעֲוֶף
יוֹמָם: מִדְּבַר בְּאֶפֶר יִהְיֶה מִקְטֹב יִשׁוּר צַהֲרִים: וְפֹל
מִצִּדָּה וְאַלְף וּרְבָבָה מִיּוֹמֶנָה אֵלֶיךָ לֹא יִגַּשׁ: רַק בְּעֵינַיִךָ
תִּבְיֵט וְשִׁלְמַת רִשְׁעִים תִּרְאֶה: כִּי אֲתָה יְהוָה מַחְסֵי עֲלוּיֹן
שְׁמֹת מְעוֹנָה: לֹא תֵאָנָה אֵלֶיךָ רַעַה וְנִגַע לֹא יִקְרַב
בְּאַחֲרֶיךָ: כִּי מְלֹאכֵיו יִצְוֶה לָךְ לְשִׁמְרֶךָ בְּכָל הַרְכִיב: עַל־
בָּפִים יִשְׁאוּנֶךָ פֶּן תִּנָּף בְּאַבָּן רִגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וּפִתּוֹ תִרְדֶּךָ
תִרְמָם בְּפִיר וְתִנּוּז: כִּי בִי חֶשֶׁק וְאַפְלָטָהוּ אֲשַׁנְּבֶהוּ בִי־
יִדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי וְיִאֲעֲנֶהוּ עִמּוֹ אֲנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְצָהוּ
וְאֲבַבְרָהוּ: אֲרֹךְ יָמִים אֲשַׁבִּיעֶהוּ וְאֲרָאֵהוּ בִישׁוּעָתִי:

(3'505) מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: מִזֶּבֶל לְהוֹדוֹת לַיהוָה
וּלְזִמְרָה לְשִׁמְךָ עֲלוּיֹן: לְהַגִּיד בְּבִקְרַח חֶסֶדְךָ וְאֱמוּנָתְךָ
בְּלִילֹת: עַל־יַעֲשׂוֹר וְעַל־נֶבֶל עַל־יַחְנִיז בְּכַנּוֹר: כִּי
שָׂמַחְתָּנִי יְהוָה בְּפַעֲלֶיךָ בְּמַעֲשֵׂי יְדֶיךָ אֲרֹנָן: מִרֶגֶל לִי
מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עִמָּקִי מַחֲשַׁבְתֶּיךָ: אִישׁ־בַּעַר לֹא יִדַע
וְכִסִּיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: בְּפֶרֶח רִשְׁעִים וּבְכֹחַ עֲשָׂבוֹ וְצִצּוֹ
בְּלִי־פַעֲלֵי אֹזֶן לְהַשְׁמֹרֶם עֲרֵי־עַד: וְאַתָּה מְרוֹם לַעֲלָם
יְהוָה: כִּי הִנֵּה אֵיבֶיךָ וַיְהוֶה כִּי־הִנֵּה אֵיבֶיךָ יִאֲבְרוּ וַיִּתְפָּרְדּוּ
כָּל־פַּעֲלֵי אֹזֶן: וְתִרְם כְּרָאִים קִרְנֵי בְלִתֵּי בְשָׁמֹן רַעֲנָן:
וְתִבֵּט עֵינַי בְּשׂוּרֵי בְּקָמִים עַל־מְרַעִים תִּשְׁמַעְנָה אֲזֹנֵי:
צְדִיק כְּתִמֵּר יִפְרַח בְּאָרְזוֹ בְּלִבְנוֹן יִשְׁנֶה: שְׁתוּלִים בְּבֵית
יְהוָה בְּחִצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יִפְרִיחוּ: עוֹר יִנּוּבִין בְּשִׁיבַת־הַשָּׁנִים
וְרַעֲנָנִים יִהְיוּ: לְהַגִּיד בִּי־יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרֵי וְלֹא־עֹלְתָה
עוֹלָתָה

(עולתה ק') בו :

(ס' ס') שִׁיר לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָה כָּל־הָאָרֶץ :
 שִׁירוּ לַיהוָה בְּרִבּוֹ שְׂמוֹ בְּשִׁירוֹ מִיּוֹם־לְיוֹם יִשׁוּעַתּוֹ :
 סִפְרוּ בְּנוֹיָם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו : כִּי גָדוֹל יְהוָה
 וּמְהַלֵּל מְאֹד נִרְאָה הוּא עַד־כָּל־אֱלֹהִים : כִּי אֵל־אֱלֹהֵי
 הָעַמִּים אֱלִילִים וַיהוָה שָׁמַיִם עָשָׂה : הוֹדוּ וְהִדְרִי לְפָנָיו עַז
 וְתִפְאַרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ : הִבּוּ לַיהוָה מִשְׁפָּחוֹת עַמִּים הִבּוּ
 לַיהוָה כְּבוֹד וְעֵז : הִבּוּ לַיהוָה כְּבוֹד שְׂמוֹ שְׂאוּ מִנְּחָה וּבְכֹחוֹ
 לַחֲצֹרֹתָיו : הִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַרְתִּי קִדְשִׁילֹו מִפְּנֵי כָּל־
 הָאָרֶץ : אָמְרוּ בְּנוֹיָם וַיהוָה מֶלֶךְ אֶפֶס־תִּכּוֹן תִּבְלַל בְּל־תִּמְוֹט
 יְהוָה עַמִּים בְּמִישְׁרַיִם : יִשְׁמְרוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ יִרְעֵם
 הַיָּם וּמַלְאוּ : יַעֲלֶז שָׁרֵי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אֵז יִרְנְנוּ כָּד־עֲצֵי־
 יַעַר : לְפָנָי יְהוָה אֲבִי בָּא כִּי בָא לְשַׁפֵּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תִּבְלַל
 בְּצַדִּיק וְעַמִּים בְּאִמוּנָתוֹ :

(ס' ק"ג) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד הִנֵּה מִה־טוֹב וּמִה־נְעִים
 שָׁבַת אֲתִים נִס־יְחִיד : כִּשְׁמֹן הַטּוֹב | עַל־הָרֹאשׁ יִירַח
 עַל־הַזֶּקֶן וְקֹדֶן אֲהַרֵן שִׁיר עַל־פִּי מוֹדוֹתָיו : כְּטַל חַרְמוֹן
 שִׁיר עַד־חֲרֵי צִיּוֹן כִּי שָׁם | צִוְּנָה יְהוָה אֶת־הַבְּרִכָּה
 חַיִּיב עַד־הָעוֹלָם :

(ס' ק"ד) שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה | בְּרִבּוֹ אֶת־יְהוָה כָּל־עַבְדֵי
 יְהוָה הַעֲמִידִים בְּבֵית־יְהוָה בְּלִילֹת : שְׂאוּ־יְדֵכֶם קְדָשׁ
 וּבְרִכּוּ אֶת־יְהוָה : יִבְרַכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן עֲשֵׂה־שָׁמַיִם וָאָרֶץ :
 (ס' ק"ה) הַלְלוּיָהּ בִּי־טוֹב וּמִדָּה אֲהַיְנוּ כִּי־נְעִים נִאוֹה־תִּהְלָה :
 בְּנֵה יְרוּשָׁלַם יְהוָה נְדָהּ יִשְׂרָאֵל יִכְנֵם : הַרְוֵפֵא לְשִׁבּוּרֵי

כתובים

לב ומחבש לעצבותם: מונה מספר לכותבים לכלם
 שמות יקרא: גדול ארזינו ורב כח לתבינתו אין מספר:
 מעורר עניים יהוה משפיל רשעים עדי ארץ: ענו ליהוה
 בתורה זמרו לאלהינו בכנור: המבפה שמים בעבים
 המבין לארץ מטר המצמיח הרים חציר: נותן לבהמה
 לחמה לבני ערב אשר יקראו: לא בגבורת פיס יחפץ
 לא בשוקי האיש ידצה: רוצה יהוה את יראיו את
 המיחלים לחסדו: שבתי ירושלם את יהוה הלקי אלהיך
 ציון: ביחוק בריתי שעריך בך בניך בקרבך: השם
 נבוכד שלום חלב חטים ישביעך: השלח אמרתו ארץ
 ער מהרה ירוץ רברו: הנתן שלג בצמר כפור נאפר יפור:
 משליך קרחו בפתים לפני קרתו מי יעמר: ישלח דברו
 וימסם ישב רוחו יזלו מים: מוצר דברו (רבריו ק) לעקב
 חקיו ומשפטיו לישראל: לא עשה כן לכל גוי ומשפטים
 בלי ידעים הללויה:

(סס ק"י) הללויה הללו אל בקדשו הללוהו בקיע עזו:
 הללוהו בגבורתיו הללוהו כרב גדלו: הללוהו בתקע
 שופר הללוהו בנגבל וכנור: הללוהו בתוף ומחול הללוהו
 במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי
 תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה:

(דניאל י"ח) ואני בשנת אחת לריווש דברי עמרי למחזיק
 ולמעוז לו: ועתה אמת אניך לך הנה עוד שלשה
 מלכים עמדים לפים והרביעי יעשיר עשר גדול מכל
 ובחזקתו בעשורו יעיר הכל את מלכות יוון: ועמד מלך

גבור ומשל ממשל רב ועשרה בראונו: ובעמוד השבר
מלכותו ותחזק לארבע רוחות השמים ולא לאחוריתו ולא
במשלו אשר משל בו תנתש מלכותו ולאחרים מלבד
אלה: ויחזק מלך הנגב ומן שריו ויחזק עליו ומשל ממשל
רב ממשלתו: ולקץ שנים יתחברו ויבת מלך הנגב תבוא
אל מלך הצפון לעשות מישרים ולא תעצר כוח הזרוע
ולא יעמוד וזרעו ותנתן היא ומביאה והילדה ומחוקה
בעתים: ועמד מנצח שרשיה בנו ויבא אל החיל ויבא
במעוז מלך הצפון ועשה בהם והחזיק: וגם אלהיהם
עם נסכיהם עם כלי חמדתם כסף וזהב בשבי יבא מצרים
והוא שנים יעמוד ממלך הצפון: ויבא במלכות מלך הנגב
ושב א' ארמותו: ובנו (ובניו ק) יתגרו ואספו המון חילים
רבים ויבא בוא ושמר ועבר וישב ויתגרו (ויתגרה ק) עד
מעזה (מעזו ק): ויתמרמר מלך הנגב ויצא ונלחם עמו
עם מלך הצפון והעמיד המון רב ונתן המון בידו:
ונשא המון ירום (ורם ק) לבבו והפיל רבאות ולא יעוז:
ושב מלך הצפון והעמיד המון רב מן הראשון ולקץ
העתים שנים יבוא בוא בחיל גדול וברכוש רב: ובעתים
ההם רבים יעמדו על מלך הנגב ובני פריצי עמק ינשא
להעמיד הזון ונבשלו: ויבא מלך הצפון וישפך סילקה
ולכד עיר מבצרות וזרעות הנגב לא יעמדו ועם מבחריו
ואין כח לעמוד: ויעש הבא אליו בראונו ואין עומד לפניו
ויעמד בארץ הצבי וכלה בידו: וישם לפניו לבוא בתקף
כל מלכותו וישרים עמו ועשרה ובת הנשים יתן לו
להשחיתה

דַּהֲשִׁיחֶיהָ וְלֹא תִעַמַר וְלֹא לֹו תִהְיֶה׃ וַיֵּשֶׁב (וישם ק') פָּנָיו
 לְאֵיִם וְלִכְר רַבִּים וְהַשְׁבִּית קֶצֶץ חֲרָפְתוֹ לֹו בְלִתֵּי חֲרָפְתוֹ
 יֵשֵׁב לֹו׃ וַיֵּשֶׁב פָּנָיו לְמַעוֹז אֲרָצוֹ וּנְבִשָׁל וּנְפֹל וְלֹא יִפְאָצ׃
 וְעַמֵּר עַל־בְּנוֹ מַעֲבִיר נֹגֵשׁ הַדָּר מַלְכוּת וּבִימֹים אַחֲרָיִם
 יִשְׁבֵר וְלֹא בְּאִפִּים וְלֹא בְּמַלְחָמָה׃ וְעַמֵּר עַל־בְּנוֹ נְבוֹזָה
 וְלֹא נִתְּנוּ עָלָיו הוֹר מַלְכוּת וּבֵא בְשִׁלּוֹה וְהַחֲזִיק מַלְכוּת
 בְּחִלְקִלְקוֹת׃ וְזִרְעוֹת הַשֵּׁטֶף יִשְׁטְפוּ מִלְּפָנָיו וַיִּשְׁבְּרוּ וְגַם
 נָגִיד בְּרִית׃ וּמִן־הַתְּחִבּוֹת אֵלָיו יַעֲשֶׂה מִרְמָה וְעֵלְהָ וְעַצֵּם
 בְּמַעֲטָגוֹי׃ בְּשִׁלּוֹה וּבְמִשְׁמַנֵּי מְרִינָה יְבוֹא וְעֲשֶׂה אֲשֶׁר
 לֹא עָשׂוּ אֲבֹתָיו וְאֲבוֹת אֲבֹתָיו בְּזָה וְשִׁלְל וּדְבוֹשׁ לַהֵם
 יְבוֹזֵר וְעַל מְבַצְרִים יַחֲשֵׁב מַחֲשַׁבְתּוֹ וְעַד־עַתָּה׃ וַיַּעַרְבֵהוּ
 וּלְבָבוֹ עַל־מֶלֶךְ הַנֶּגֶב בְּחִיל גְּדוֹל וּמֶלֶךְ הַנֶּגֶב יִתְנַרְרֶה
 לְמַלְחָמָה בְּחִיל־גְּדוֹל וְעַצוֹם עַד־מְאֹד וְלֹא יַעֲמֹד בֵּי־
 יַחֲשָׁבוּ עָלָיו מַחֲשָׁבוֹת׃ וְאֲכֹלֵי פֶת־בָּגוֹ יִשְׁבְּרוּהוּ וְחִילוֹ
 יִשְׁטוֹף וּנְפֹלוּ חֲלָלִים רַבִּים׃ וּשְׁנֵיהֶם הַמְּלָכִים לְבָבָם לְמַדַּע
 וְעַל־שִׁלְחַן אַחַר כֹּזֵב יִדְבְּרוּ וְלֹא תִצְלַח כִּי־עוֹד קֶץ לְמוֹעֵד׃
 וַיֵּשֶׁב אֲרָצוֹ בְּרִבּוֹשׁ גְּדוֹל וּלְבָבוֹ עַל־בְּרִית קָדֵשׁ וְעֲשֶׂה
 וְשֵׁב לְאַרְצוֹ׃ לְמוֹעֵד יֵשֵׁב וּבֵא בְּנֶגֶב וְלֹא תִהְיֶה כְּרֵאשְׁנָה
 וּכְאַחֲרוֹנָה׃ וּבְאֵי בֹ צִיִּים כֶּתִים וּנְכֵאָה וְשֵׁב וְנַעַם עַל־
 בְּרִית־קֹדֶשׁ וְעֲשֶׂה וְשֵׁב וּבִזְן עַל־עֲזוֹבֵי בְרִית קָדֵשׁ׃ וְזִרְעִים
 מִמֶּנּוּ יַעֲמִדוּ וְחִלְלוּ הַמְּקַדֵּשׁ הַמַּעוֹז וְהַסִּירוּ הַתְּמִיד וְנִתְּנֵי
 הַשְּׁקוּץ מִשְׁמָם׃ וּמִרְשֵׁיעֵי בְרִית יַחְנוּף בְּחִלְקוֹת וְעַם יִדְעֵי
 אֱלֹהֵי יַחְזִקוּ וְעָשׂוּ׃ וּמִשְׁכִּילֵי עַם יִבְנִי לְרַבִּים וּנְכִשְׁלוֹ
 בְּחָרֵב וּבְלִהְבָה בְּשָׁבִי וּבְבוֹזָה יָמִים׃ וּבְהַכְשֵׁלָם יַעֲזֹר עוֹד

מֵעַט וַיְנַלּוּ עֲלֵיהֶם רַבִּים בַּחֲלָקִים קוֹת: וּמִן הַמִּשְׁכִּילִים
יִבְשְׁלוּ לְצָרוֹף בָּהֶם וְלִבְרַר וְלִלְבֵן עַד עֵת קֶץ בִּי עוֹד
לְמוֹעֵד: וְעָשָׂה בְרַצְנוֹ הַמִּלֵּךְ וַיִּתְרוֹמַם וַיִּתְגַּדֵּל עַל כָּל־
יָעַל אֵל אֱלֹים יִדְבַר נִפְלְאוֹת וְהִצְלִיחַ עַד כְּלָה זַעַם מִי
נִחְרָצָה נַעֲשֶׂתָה: וְעַל אֱלֹהֵי אֲבֹתָיו לֹא יִבִּין וְעַד חֲמֹדֶת
נָשִׁים וְעַל כָּל־אֱלֹהֵי לֹא יִבִּין מִי עַד כָּדֵי יִתְגַּדֵּל: וְלֹאֱלֹהֵי
מַעֲזִים עַל כִּנּוּי־כְבוֹד וְלֹאֱלֹהֵי אֲשֶׁר לֹא יִדְרֹעְהוּ אֲבֹתָיו וְכְבוֹד
בְּזָהָב וּבְכֶסֶף וּבְאַבְנֵי יָקָרָה וּבְחֲמֹדוֹת: וְעָשָׂה לְמַבְצְרֵי
מַעֲזִים עִם־אֱלֹהֵי נֶכֶד אֲשֶׁר הַכִּיר (יכיר ק) יִרְבֶּה כְבוֹד
וְהַמִּשְׁיֵלֶם בְּרַבִּים וְאֲדָמָה יִחַלֵּק בְּמַחִיר: וּבַעֲת קֶץ יִתְנַחַח
עַמּוֹ מִלֵּךְ הַנֶּגֶב וַיִּשְׁתַּעַר עָלָיו מִלֵּךְ הַצָּפוֹן בְּרִבְבֵי וּבְפָרְשִׁים
וּבְאַנְיֹת רַבּוֹת וּבָא בְּאַרְצוֹת וּשְׁטַף וְעָבַר: וּבָא בְּאַרְץ
הַצִּבִּי וּרְבֹת יִבְשְׁלוּ וְאֱלֹהֵי יִמְלִטוּ מִיַּדוֹ אֲרוֹם וּמוֹאֵב
וְרֵאשִׁית בְּנֵי עַמּוֹן: וַיִּשְׁלַח יָדוֹ בְּאַרְצוֹת וְאַרְץ מִצְרַיִם לֹא
תִהְיֶה לְפִלִּיטָה: וּמִשְׁלַל בְּמַכְמֵנֵי הַזָּהָב וְהַכֶּסֶף וּבְכָל
חֲמֹדוֹת מִצְרַיִם וְלִבִּים וּבָשִׁים בְּמַצְעָרָיו: וּשְׂמֵעוֹת יִבְהַלְהוּ
מִמּוֹרָח וּמִצָּפוֹן וַיֵּצֵא בְּחֵמָה גְּדֹלָה לְהַשְׁמִיר וּלְהַחֲרִים
רַבִּים: וַיִּטַּע אֱהֲלֵי אֶפְרָיִם בֵּין יַמִּים לְחַר צִבִּי קָדֵשׁ וּבָא
עַד־קֶצֶוֹ וְאִין עֲזוּר לֹ: וּבַעֲת הַהִיא יַעֲמֹד מִיְכָאֵל הַשָּׂר
הַגְּדוֹל הָעֹמֵד עַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְהִיתָה עֵת צָרָה אֲשֶׁר לֹא־
נִהְיֶתָה מִהֵינֹת גֹּי עַד הָעֵת הַהִיא וּבַעֲת הַהִיא יִמְלִט עַמּוֹן
כָּל־הַנִּמְצָא בְּתוֹב בְּסִפְרָ: וּרַבִּים מִיִּשְׁנֵי אֲדָמָת עֶפְרָיִם יִקְיָצוּ
אֱלֹהֵי דְחַיִּי עוֹלָם וְאֱלֹהֵי לְחַרְפוֹת לְדָרְאוֹן עוֹלָם: וְהַמִּשְׁכִּילִים
יִזְהָרוּ בְּנִחַר הַרְקִיעַ וּמִצְדֵי־קִי הַרַבִּים בְּמוֹתָבִים לְעוֹלָם וָעֶד:

כתובים

(ד' ס"א' כ"ט) וַיְבָרֶךְ דָּוִד אֶת־יְהוָה לְעֵינָיו בְּלַחֲקֵהוּל וַיֹּאמֶר
דָּוִד בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־
עוֹלָם: לָךְ יְהוָה הַגְּדֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְהַתְּפָאֶרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד
בִּיְקַל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לָךְ יְהוָה הַמְּמַלְכָה וְהַמְתַּנְשֵׂא
לְכָל לְדָאֵשׁ: וְהַעֲשֵׂר וְהַקְּבוֹר מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בְּכָל
וּבְיַדְךָ נַח וּגְבוּרָה וּבְיַדְךָ לְגֵהֵל וּלְחֹזֶק לְכָל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ
מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהֻלָּלִים לְשֵׁם הַתְּפָאֶרֶתְךָ: קדיש

ואחר הלימוד יתפללו בכוונה רכויים:

אב הַרְחֵמִים הִנֵּה אֲנַחְנוּ בְּאִים לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים וְתַחֲנוּגִים
מוֹל כְּפָאָ בְּבוּרְךָ עֲלֵינוּ וְעַל עַדְתֵּי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי
רַחֲמִיךָ וְאֵף כִּי אִין אֲנִי כְּדָאִים לְעַתּוֹר וּלְרַצוֹת עַל עַצְמֵנוּ
וּכְלִשְׁבֹן עַל אַחֲרִים אָבֵל שְׁמָנוּ לְבָנֵי נֶגֶד רַחֲמִיךָ וּכְרַחֲסֵי אָב
עַל בָּנִים רַחֵם עֲלֵינוּ וְתַרְאֵה לְפָנֶיךָ זְכוֹת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ וְזְכוֹת
נְבִיאֶיךָ הַקְּרוּשִׁים וְזְכוֹת רֹדֵד נְעִים זְמִירוֹתֶיךָ אֲשֶׁר לְמֹדֵנוּ
בְּתוֹרַת קְדָשׁ בְּלִילָה הַזֶּה וּלְמַעַן זְכוֹת פְּסוּקֵיהֶם וְתַבִּיחֵיהֶם
וְאוֹתוֹתֵיהֶם וּנְקִידוֹתֵיהֶם וְטַעֲמֵיהֶם וּשְׁמוֹתֵיהֶם הַקְּרוּשִׁים
הַרְמוּזִים וְהַמְּצוּרֵתִים בְּהֵם וּרְמִזוֹתֵיהֶם וְסוֹדוֹתֵיהֶם הַיּוֹצֵאִים
מֵהֶם (אֵף גַּם זֹאת כִּי לֹא יִרְעֵנוּ נְכוֹנָה לְבוּיִן בְּהֵם) יִכְבְּשׁוּ
רַחֲמִיךָ אֶת בְּעַסְךָ וְהַמְּחֹרֵר וְתַסְלַח לְכָל אֲשֶׁר חָטְאוּ
וְעֵינֵינוּ וּפְשָׁעֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהַשִּׁיבֵנו אֲבִינוּ לְתוֹרַתְךָ וּקְרַבֵּנוּ
מִלְּבָנֵינוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ וְתַחֲזִירֵנוּ בְּתַשׁוּבָה שְׁלִימָה לְפָנֶיךָ
וְתַרְדִּיבֵנוּ לְעַבְדוֹתֶיךָ וּמְאוּצָר מוֹתָנוֹת חַנּוּם תַּחֲוִן עֲלֵינוּ
בְּגוֹדֵל חֶסֶדְךָ וְהַכֵּן פְּרָגְסֵתֵינוּ מִיַּד הַרְחַבָה וְהַמְּלֵאָה
וְלֹא יִצְטָרְכוּ עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל זֶה לְזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר כִּי אַתָּה

האל פֹתַח אֶת יְרֵךְ וּמִשְׁבִּיעַ לְכֹל חַי רִצּוֹן
 אָנָּה יי תְּחַיֶּנְנֵנּוּ עֵינֵי הַשְּׁגַחְתָּךְ עֲלֵינוּ בְּכַתּוּב הִנֵּה עֵין
 יי אֵל יִרְאִיו לְמִיחֲלִים לְחַסְדּוֹ לְהַצִּיל מִפְּשָׁם
 וּלְחַיּוֹתָם בְּרַעַב וּתְצַוֶּה פִּתְחֶךָ עַל אוֹיְבֵינוּ וּתְצַלֵּנוּ בְּכַח
 גְּבוּרַתְךָ מִיַּד כָּל מְבַקְשֵׁי רַעַתְנוּ וְכָל הַקָּמִים עֲלֵינוּ לְרַעַה
 מִתְּרֵה הַפֶּר עֲצָתָם וְקַלְקַל מַחְשְׁבוֹתָם תִּפְוֹל עֲלֵיהֶם
 אִימָתָה וְפֶתַח בְּגָדוֹל זְרוּעֶךָ יִדְמוּ כְּאֶבֶן וְהָיוּ כְּמוֹץ לִפְנֵי
 רִיחַ וּמִלְּאֵךְ יי רוּחָה יְהִי רִיבְסֵם חוֹשֶׁךְ וְחַלְקֵקוֹת וּמִלְּאֵךְ
 יי רוּחֶפֶס יי בְּגָבוֹר יֵצֵא כְּאִישׁ מִלְּחָמוֹת יַעִיר קְנָאָה יִרְיעַ
 אַף יִצְרִיחַ עַל אוֹיְבָיו יִתְגַּבֵּר:

אָנָּה יי תִּפְאַרְתַּת עֵינֵינוּ תִּפְתַּח לִבֵּנוּ בְּעַמְקֵי תוֹרַתְךָ
 הַתְּמוּמָה וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצֵאֵנוּ וְצֶאֱצֵאֵי צֶאֱצֵאֵנוּ
 בְּלֵנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְרֵי תוֹרַתְךָ לְשִׁמְחָה וְקִים בְּנוּ מִקְרָא
 שְׁכַתּוּב וּלְתַתֶּךָ עֲלֵינוּ עַל כָּל חַגִּים אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַהֲלָה
 וְלִשְׁם וּלְתִפְאַרְתֶּךָ וּלְהַיּוֹתְךָ עִם קְדוּשַׁת לֵי אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר
 דָּבַר יי צְבָאוֹת הֵיחָ עִמָּנוּ וּמִלְטָנוּ מִיַּד צְרוּתֵינוּ וּתְבַטֵּל
 מִעֲלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כָּל גְּזִירוֹת קִשּׁוֹת
 וְרַעוֹת וְתַטֶּה לֵב הַפְּלִכּוֹת וְהַשְּׁרִים וְהַעֲפִים עֲלֵינוּ לְטוֹבָה
 וְגִזּוֹר עֲלֵינוּ גְּזִירוֹת טוֹבוֹת וּפְרוּס עֲלֵינוּ סִבַּת שְׁלוֹמֶךָ וְהִגֵּן
 בְּעַרְנֵנוּ וְהִסֵּר מִעֲלֵנוּ מִכַּת אוֹיְבֶיךָ חָרֵב צָרָה רַעַב וְרַעַב
 וְיָגוֹן וּמִשְׁחִית וּמִגְּפָה שְׁבוּר וְהִסֵּר שְׁטָן מִלִּפְנֵינוּ וּמֵאֲחֵרֵינוּ
 וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תִּסְתַּוְּרֵנוּ וְשִׁמּוֹר צֶאֱתָנוּ וּבֹאֲנֵנוּ לְחַיִּים
 וְלִשְׁלוֹם תוֹדִיעֵנוּ אוֹרַח חַיִּים שׁוֹבַע שְׁמֹחַת אֶת פְּנֶיךָ
 נְעִימוֹת בִּימִינֶךָ נֶצַח:

בקשה

אתה נורא הוד הנה מהודך על עמך ועל נחלתך הדווים
וסחופים בגלות החל הנה ובטובה הגדול תשיב
חרון אפך מעמך מעירך מארצך ומנחלתך ואל תקחני
מהעולם הנה קודם זמנינו עד מלאת ימי שנותינו בהם
שבעים שנה עד שנוכל לתקן שלימות נפשותינו ולכל
השוכבים על ערש דוי אשר מעמך ישראל הפורה
(ובפרט לפלוגי בן פלוגי אחינו מבני חבורתנו הקדושה
הזאת) העלה ארובה ומרפא למחלתם ותוקם ואמצם
להיות בגרר הברואות לעבודתך וליראתך ולכל הולכי
דרכים ולעובדי ימים ונהרות מעמך ישראל (ובפרט אחינו
פלוגי בן פלוגי מבני חבורתנו הקדושה הזאת) הדריכם
בדרך ישרה והצילם מקף איב ואורב בדרך ותגיעם למחוז
הפצם לחיים טובים ולשלום ושבור עול הגלות מעל
צוארנו הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות
לשם קדשך להשתבח בתהלתך יא שדי תאמר לצרותינו
די ותברכנו בברכת הודינו לאמר מאל אביך ויעזרה ואת
שדי ויברכה ברכות שמים מעל ברכות תהום רובצת
תחת ברכות שדים ורחם ועתה שלח העז את מקנך
מחרה קוממויות לארצנו והמלוך אתה יי לברך על כל
מעשיך על ירושלם עירך ועל ציון משכן כבודך בכתוב
ברברי קדשך ומלוך יי לעולם אלהיך ציון לדוד ודוד
הגלויה ואת צמח הוד מחרה תצמיח וקרנו תרום
בישועתך בכתוב מגדל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו
לדוד ולזרעו עד עולם

(*) קול היתר מודה ומתפלל

זאת ועוד בקול תורה לשעבר נודה שמך מלכנו מלך
 מלכי המלכים בתתך לויית חז לעבדיך ראשי
 קהלינו הקמים בעזרתינו ומפילים בערנו תחינתם לפני
 ארוננו המלך והקיסר לאופולדו סיקונדו * אתה בחסדך
 הגדול הטית חסדו אליהם ובשועם אליו שמע ופנה
 לקול זעקם בטוב לבב וברוח נדיבה למלאות לטובה
 מושאלותם * אתה מושל בכל תמשילהו לדור דורים
 בסאו יהיה נכון לפניו לארץ ימים ושנים ותחדש בנשר
 לזרעו אחדיו לטוב לנו כל הימים יהיו כמוץ לפני ריח
 כל אנשי מלחמתו ומבקשים רעתו ויתענג על רוב
 שלום * ובכו ותפאר שמך וזכרך מלכנו במקלות עם
 אמונתך הסרים למשמעתו ואוכלים פרי צדקתו ובוטחים
 אדיר וזועקים לפניך על העתיד * אתה יי לא תבלא
 רחמיה מופני חסדך ואמתך תמיד יצרוהו תבין לבו ולב
 כל השרים אשר אתו להפליא חסדו אלינו * יאבלו
 מפרי דרכם הם העומדים בפרץ ומעתרים עתרת הטובה
 והשלום ותעמוד לער צדקתם לצאצאיהם אחריהם :

יהיו לרצון וכו'

מילי

(*) לזכר עולם כי צאור ליום שנכפל בו כי טוב רח אול דהאי שמת החקן
 (עת הוסד חזרתנו יע"א) תרי נברי רבזי קהלינו נפקו מהכא לעיר המלוכה
 ויאנה יע"א ה"ס כמ"ס ושרא כ"ג וכמה"ר הרופא אליעזר שלמה
 מאיטליה י"ו להפיל בעדינו תחינה א מול הדת כסא אדוננו סמלך והקיסר
 ס"ל יר"ס ומנא חן בעיניו וסבו בעזרת האל ביום השישי ז' לחדש אדר א'
 תק"נא בשעת הכנסת כלה וישמחו כל ישראל לקראתם כעל גמולות כעל
 ישלם לשם לדור דור :

(תוילי דברכות פ"ט) הרוֹאֵה מְקוֹם שֶׁנֶּעֱשׂוּ בוֹ נְפִים לְיִשְׂרָאֵל
 אֹמֵר בְּרוּךְ שֶׁעָשָׂה נְפִים לְאַבוֹתֵינוּ בְּמְקוֹם
 הַזֶּה מְקוֹם שֶׁנֶּעֱקְרָה מִמֶּנּוּ עֲבוּדָה זָרָה אֹמֵר בְּרוּךְ שֶׁעָקַר
 עֲבוּדָה זָרָה מֵאַרְצֵנוּ : - עַל הַזִּיקִין וְעַל הַזּוֹעוֹת וְעַל
 הַבְּרָקִים וְעַל הַרְעָמִים וְעַל הַרוּחוֹת אֹמֵר בְּרוּךְ שֶׁכָּרוּ
 וּגְבַרְתּוֹ מִלֵּא עוֹלָם עַל הַהָרִים וְעַל הַגְּבְעוֹת וְעַל הַיַּמִּים
 וְעַל הַנְּהָרוֹת וְעַל הַמַּדְבָּרוֹת אֹמֵר בְּרוּךְ עוֹשֵׂה בְּרֵאשִׁית
 רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר הַרוֹאֵה אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל אֹמֵר בְּרוּךְ
 שֶׁעָשָׂה אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל בְּזִמְנֵי שְׂרוּאָה אוֹתוֹ לַפְּרָקִים עַל
 הַגְּשָׁמִים וְעַל בְּשׂוֹרוֹת הַטּוֹבוֹת אֹמֵר בְּרוּךְ הַטּוֹב וְהַמְּטִיב
 וְעַל בְּשׂוֹרוֹת רָעוֹת אֹמֵר בְּרוּךְ הַיֵּין הַאֲמֵר : - בָּנָה בֵּית
 חָרֶשׁ וְקָנָה בָּלִים חָרָשִׁים אֹמֵר בְּרוּךְ שֶׁהַחֵינּוּ מְבָרֵךְ עַל
 הַרְעָה מַעֲיֵן הַטּוֹבָה וְעַל הַטּוֹבָה מַעֲיֵן הַרְעָה הַצּוֹעֵק
 לְשַׁעֲבֵר הָרִי זֶה תְּפִלַּת שְׂוֵא בִּיצֵר הֵיטָה אֲשֶׁתּוֹ מְעַבְרָת
 וְאָמַר יְהִי רְצוֹן שְׁתַּלַּד אֲשֶׁתִּי זָכַר הָרִי זֶה תְּפִלַּת שְׂוֵא
 הִיָּה בֵּא בְּרִדְךָ וְשָׁמַע קוֹל צְוָחָה בְּעִיר וְאָמַר יְהִי רְצוֹן
 שְׁלֵא יְהִי אֵלּוּ בְּנֵי בֵּיתִי הָרִי זֶה תְּפִלַּת שְׂוֵא : - הַנִּכְנָס
 לְכַרְךָ מִתְּפִלֵּל שְׁתִּים אַחַת בְּכִנְיִסְתּוֹ וְאַחַת בִּיצִיאָתּוֹ בֶּן
 עֲזָאִי אֹמֵר אַרְבַּע שְׁתִּים בְּכִנְיִסְתּוֹ וְשְׁתִּים בִּיצִיאָתּוֹ
 וְנוֹתֵן הוֹדָאָה לְשַׁעֲבֵר וְצוֹעֵק לְעִתִּיד לְבֹא : - חַיִּיב אָדָם
 לְבָרֵךְ עַל הַרְעָה בְּשֵׁם שְׂוֵא מְבָרֵךְ עַל הַטּוֹבָה שֶׁנֶּאֱמַר
 וְאַהֲבֵת אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ
 בְּכָל לְבָבְךָ בְּשֵׁנֶי יְצִירֶיךָ בִּיצֵר טוֹב וּבִיצֵר רָע וּבְכָל נַפְשְׁךָ
 אֲפִילוּ הוּא נוֹטֵל אֶת נַפְשְׁךָ וּבְכָל מְאֹדְךָ בְּכָל מְנוּחֶךָ

דָּבָר אַחֵר בְּכֹל מְאֹדָה בְּכֹל מְדָה וּמְדָה שֶׁהוּא מוֹרֵד לָךְ
 הָיָה מוֹדָה לוֹ בְּמֵאֵד מְאֹד לֹא יִקַּל אֶדָם אֶת רֵאשִׁי בְּנֶגֶד
 שֶׁעַד הַמְּזוּחַ שֶׁהוּא מְכִיז בְּנֶגֶד בֵּית קְרֵשִׁי הַקְּרָשִׁים לֹא
 יִבְנֶה לְהַר הַבַּיִת לֹא בְּמִקְלוֹ וְלֹא בְּמִנְעָלוֹ וְלֹא בְּפִינְתָתוֹ
 וְלֹא בְּאֵבֶק שֶׁעַל רִגְלוֹ וְלֹא יַעֲשֶׂנוּ קִפְנֵדָרְיָא וְיִקְרָקָה מִקַּל
 וְחֹמֶר כֹּל חוֹתְמֵי בְּרֻכּוֹת שֶׁהָיוּ בְּמִקְדָּשׁ הָיוּ אוֹמְרִים מִן
 הָעוֹלָם מִשֶּׁקְלָקְלוֹ הָאֲפִיקוֹרוֹסִים וְאָמְרוּ אֵין עוֹלָם אֶלָּא
 אַחַר הַתְּקִינֵנוּ שֶׁהָיוּ אוֹמְרִים מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם
 וְהַתְּקִינֵנוּ שִׁיחָא אֶדָם שׁוֹאֵל אֶת שְׁלוֹם חֲבֵרוֹ בְּשֵׁם שְׁנֵאמֵר
 וְהִנֵּה בְּעַז בָּא מִבֵּית לַחַם וַיֹּאמֶר לְקוֹצְרִים יְיָ עִמָּכֶם
 וַיֹּאמְרוּ לוֹ יְבָרְכֵךְ יְיָ וַיֹּאמֶר יְיָ עִמָּךְ גְּבוּר הַחֵיל וַיֹּאמֶר
 אֵל תְּבוּז בִּי זְקֵנָה אִמָּךְ וַיֹּאמֶר עַת לַעֲשׂוֹת לִי הַפְּרָה
 תוֹרְתֵךְ רַבִּי נִתֵּן אוֹמֵר הַפְּרָה תוֹרְתֵךְ מִשׁוֹם עַת
 לַעֲשׂוֹת לִי :

(מילי דנזקין פ"א דקמח) אַרְבְּעָה אַבּוֹת נְזֻקִין הַשּׁוֹר וְהַבּוֹר
 וְהַמְּבַעָה וְהַהֶבְעֵר לֹא הָרִי הַשּׁוֹר בְּהָרִי הַמְּבַעָה וְלֹא
 הָרִי הַמְּבַעָה בְּהָרִי הַשּׁוֹר וְלֹא זֶה וְזֶה שׁוֹר בְּהֵן רוּחַ
 חַיִּים בְּהָרִי הָאֵשׁ שְׁאִין בּוֹ רוּחַ חַיִּים וְלֹא זֶה וְזֶה שְׁדָרְבָן
 לִילָד וְלַהֲזִיק בְּהָרִי הַבּוֹר שְׁאִין בְּרִבּוֹ לִילָד וְלַהֲזִיק הַצֶּדֶק
 הַשּׁוֹרָה שְׁבָהן שְׁדָרְבָן לַהֲזִיק וְשְׁמִירְתוֹ עֲלֵיךְ וּבִשְׁהֲזִיק
 חֵב הַמְּזִיק לְשֵׁלֶם תְּשִׁלוּמֵי נֶזֶק בְּמִיטְבַּת הָאָרֶץ : כֹּל שְׁחֲבַתִּי
 בְּשְׁמִירְתוֹ הַבְּשָׂרְתִי אֶת נֶזֶק הַבְּשָׂרְתִי בְּמִקְצֵרַת נֶזֶקוֹ
 חֲבַתִּי בְּתִשְׁלוּמֵי נֶזֶקוֹ בְּהַבְּשָׂר כֹּל נֶזֶקוֹ נְבִסִים שְׁאִין בְּהֵן
 מְעִילָה נְבִסִים שֶׁל בְּנֵי בְרִית נְבִסִים הַמְּוִיתִים וּבְכֹל

מקום) חוץ מרשות המיוחד למזוק ורשות הנזק והמזוק ובהשוואה חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ: שום כסף ושוה כסף בפני בית דין ועל פי עדים בני חורין ובני ברית והנשים בכלל הנזק והנזק והמזיק בתשלומין חמשה תמין וחמשה מועדין הבהמה אינה מוערת לא לגח ולא לגוף ולא לשוך ולא לרבוץ ולא לבעוט השן מועד לאכול את הראוי לה הרגל מוערת לשבור בדרך הלכות ושור המועד ושור המזיק ברשות הנזק והארס הזאב והארי והדוב והנמר והברדלס והנחש הרי אלו מועדין רבי אליעזר אומר בזמן שהן בני תרבות אינן מועדין והנחש מועד לעולם מה בין הם למועד (אלא) שהתם משלם חצי נזק מגופו ומועד משלם נזק שלם מן העליה:

פ"ד דמסדרין ארבע מיתות נמסרו לבית דין סקילה שריפה הרג והגק רבי שמעון אומר שריפה סקילה חנק וחרג זה מצות הנסקליון: מצות הנשרפים היו משקעין אותו בזבל עד ארכיבותיו ונותנים סידר קשה לתוך הרבה וכורך על צוארו וזה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד שפותח את פיו ומרליק את הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו רבי יהודה אומר אף הוא אם מת בידם לא היו מקימין בו (מצות) שריפה אלא פותחין את פיו בצבת שלא בטובתו ומרליק הפתילה וזורקה לתוך פיו ויורדת לתוך מעיו וחומרת את בני מעיו אמר רבי אלעזר בן צרוס מעשה בבית

בהן אחת שזנתה והקיפיה תבילי זמורות ושפרה אמרו
 לו מפני שלא היה בית הין של אותה שעה בקי:
 מצות הנדרנים היו מתיווים את ראשו בסוף כדרך
 שהמלכות עושה רבי יהודה אומר נוול הוא (זה) אלא
 מניחין את ראשו על הפרך וקוצץ בקופיץ אמרו לו אין
 מיתה מנוקלת מזה מצות הנחנקין היו משקעין אותו
 בגבל עד ארבעותיו ונותנין סודר קשרה לתוך הרכה
 וכורך על צוארו זה מושך אצלו וזה מושך אצלו עד
 שנפשו יוצאה: י אלו הן הנסקלין הבא על האם ועל
 אשת האב ועל הכלה ועל הזכור ועל הבתמה והאשה
 המביאה את הבתמה והמגדף והעובר עבודת אלילים
 והנותן מזרעו למולך ובעל אוב וידעוני והמחלל את
 השבת והמקלל אביו ואמו והבא על גערה המאורסה
 המסירת והמדיח והמבשף וכן סודר ומורה הבא על
 האם חיב עליה משום אסומשום אשת אב רבי יהודה
 אומר אינו חיב אלא משום האם בלבד הבא על אשת
 אב חיב עליה משום אשת אב ומשום אשת איש בין
 בחיי אביו בין לאחר מיתת אביו בין מן האירוסין בין
 מן הנשואין הבא על בלתו חיב עליה משום בלתו
 ומשום אשת איש בין בחיי בנו בין לאחר מיתת בנו
 בין מן האירוסין בין מן הנשואין הבא על הזכור ועל
 הבתמה והאשה המביאה את הבתמה אם אדם הטא
 בהמה מה הטאה אלא לפי שבאת לאדם תקלה על
 ידה לפיכך אמו המתוב תפקל דבר אחר שלא תהא

בהמה עוברת בשוק ויאמרו זו היא שנסקל פלתי על
 ידה: המגדף אינו חייב עד שיפרש השם אמר רבי
 יהושע בן קרחה בכל יום הנין את העדים בכניי יכה
 יוסי את יוסי נגמר הדין לא היו הורגים בכניי אלא
 מוציאים כל אדם לחיץ ושואלים את הגדול שבהן
 ואומרים לו אמור מה ששמעת בפירוש ודוה אומר
 והדינין עומדין על הגליהן וקורעין ולא מאחין והשני
 אומר אף אני במורה והשלישי אומר אף אני כמותו:
 העובר עבודת אלילים אחר העובר ואחר הזובח ואחר
 המקטר ואחר המנסך ואחר המשתחה ואחר המקבלו
 עליו לאלוהיה ואומר לו אלי אהה אבל המגפה והמנשק
 והמבבר והמרבץ והמרחיץ הסף והמלביש והמנעיל
 עובר בלא תעשה הנודד בשמו והמקים בשמו עובר
 בלא תעשה הפוער עצמו לבעל פעור זו היא עבודתו
 הזורק אבן למרקולים זו היא עבודתו: הנותן מזרעו
 למולך אינו חייב עד שימסור למולך ויעביר באש בעל
 אוב זה פיתום המדבר משתיו וידעוני זה המדבר בפיו
 הרי אלו בסקילה והנשאל בהם באזהרה: המחיל את
 השבת בדבר שחייבין על זרנו ברת ועל שגנתו חטאת
 והמקלל אביו ואמו אינו חייב עד שיקלל בשם קללם
 בכניי רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין: הבא על געה
 המאורסה אינו חייב עד שתהא געה בתולה מאורסה
 והיא בבית אביה באו עליה שנים הראשון בסקילה
 והשני בחנק: המסית זה הריוט המסית את הרדיוט

אמר לו יש יראה במקום פלוני כך אוכלת כך שותה כך
 מטיבה כך מריעה כל חיבי מיתות שבתורה אין מקמינין
 עליהן חוץ מזה אמר לשנים והם עדיו מביאין אותו
 לבית דין וסוקלין אותו אמר לאחד הוא אמר יש לי
 חברים רוצים בכך אם היה ערום ואינו נמדבר בפניהם
 מקמינין לו עדים אחרי הנדר והוא אמר לו אמור מה
 שאמרת לי ביתור והלה אמר לו והוא אמר לו היאך
 גנית את אלהינו שבשמים ונגלך ונעבוד עצים ואבנים
 אם חזר בו (הרי זה) מוטב ואם אמר כך היא חובתנו
 וכך יפה לנו העומדים מאחורי הנדר מביאין אותו לבית
 דין וסוקלין אותו האומר אעבוד אלך ואעבוד נלך
 ונעבוד אבוח אלך ואבוח נלך ונזבח אקטיר אלך ואקטיר
 נלך ונקטיר אנסך אלך ואנסך נלך וננסך אשתתחה אלך
 ואשתתחה נלך ונשתתחה במדיח זה האומר נלך ונעבוד
 עבודת אלילים: "המכשף העושה מעשה חיב ולא
 האוחז את העינים ר"ע אמר משום רבי יהושע שנים לוקטין
 קשואין אחר לוקט פטור ואחר לוקט חיב העושה מעשה
 חיב האוחז את העינים פטור:

(מסכת תבות פ"ח) ביצר העדים נעשים זוממין מעידין אנו
 באיש פלוני שהוא בן גרושה או בן חלוצה אין
 אומריין יעשה זה בן גרושה או בן חלוצה תחתיו אלא
 לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוני שהוא חיב לגלות
 אין אומריין יגלה זה תחתיו אלא לוקה ארבעים מעידין
 אנו באיש פלוני שגירש את אשתו ולא נתן לה כתובתה

וְהָלַא בֵּין הַיּוֹם וּבֵין לְמִתָּר סִיפּוֹ לִתֵּן לְהַכְתוּבָתָהּ אוֹמְרִים
 בְּמַה אָרְס רּוֹצֵה לִתֵּן בְּכִתוּבָתָהּ שֶׁל זֶה שְׂאֵם נִתְּאֵל מְנָה אוֹ
 נִתְּגַרְשָׁה וְאִם מִתָּה יִירָשְׁנָה בְּעֵלָהּ מְעִידִין אֲנִי בְּאִישׁ
 פְּלוֹנִי שֶׁהוּא חַיִּב לְחַבֵּירוֹ אֶלֶף זֵזוּ עַל מְנַת לְתַנֵּם לוֹ
 מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם וְהוּא אוֹמֵר מִכָּאן וְעַד עֶשֶׂר שָׁנִים
 אוֹמְרִין בְּמַה אָרְס רּוֹצֵה לִתֵּן וְיִחְיוּ בֵּירוֹ אֶלֶף זֵזוּ בֵּין
 נֹתְנָן מִכָּאן וְעַד שְׁלֹשִׁים יוֹם בֵּין נֹתְנָן מִכָּאן וְעַד עֶשֶׂר
 שָׁנִים : - מְעִידִין אֲנִי בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁחַיִּב לְחַבֵּירוֹ מֵאֲתָיִם
 זֵזוּ וְנִמְצְאוּ זֹמְמִין לוֹקִין וּמְשַׁלְּמִין שֶׁלֹּא הֵשֵׁם הַמְּבִיאֵן
 לִירֵי מִכּוֹת מְבִיאֵן לִירֵי תִשְׁלוּמִין רַבִּי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכְמִים
 אוֹמְרִים כָּל הַמְּשַׁלֵּם אֵינוֹ לוֹקֵה : - מְעִידִין אֲנִי בְּאִישׁ
 פְּלוֹנִי שֶׁהוּא חַיִּב מִלְּקֵיִת אַרְבָּעִים וְנִמְצְאוּ זֹמְמִין לוֹקִין
 שְׁמוֹנִים מֵשׁוּם לֹא תַעֲנֶה בְּרַעַךְ עַד שֶׁקָּרַוּ מֵשׁוּם וְעִשִׂיתֶם
 לוֹ בְּאִשֶׁר זִמְסֵ רַבִּי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵין לוֹקִין
 אֶלֶא אַרְבָּעִים מְשַׁלְּשִׁין בְּמִמּוֹן וְאֵין מְשַׁלְּשִׁין בְּמִכּוֹת
 בִּיצַר הַעִירוּהוּ שֶׁהוּא חַיִּב לְחַבֵּירוֹ מֵאֲתָיִם זֵזוּ וְנִמְצְאוּ
 זֹמְמִין מְשַׁלְּשִׁין בִּינֵיהֶן אֲבָל אִם הַעִירוּהוּ שֶׁהוּא חַיִּב
 מִלְּקֵיִת אַרְבָּעִים וְנִמְצְאוּ זֹמְמִין כָּל אֶחָד וְאֶחָד לוֹקֵה
 אַרְבָּעִים : - אֵין הַעֲרִים נַעֲשִׂים זֹמְמִין עַד שִׁזְזוּמוֹ אֶת
 עַצְמוֹ בִּיצַר אִמְרוּ מְעִידִין אֲנִי בְּאִישׁ פְּלוֹנִי שֶׁהִרְג אֶת
 הַנֶּפֶשׁ אִמְרוּ לְהֵן הִיאֵךְ אֲתֶם מְעִידִין שֶׁחָרִי נִהְרַג זֶה אוֹ
 הַהִרְג הִיָּה עִמָּנוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי אֵין אֵלֵינוּ זֹמְמִין
 אֲבָל אִמְרוּ לָהֶם הִיאֵךְ אֲתֶם מְעִידִין שֶׁחָרִי הִיָּיתֶם עִמָּנוּ
 אוֹתוֹ הַיּוֹם בְּמִקּוֹם פְּלוֹנִי הִיָּי אֵלֵינוּ זֹמְמִין וְנִהְרַגִּין עַל

פיהם: ב' באו אחרים והזימום באו אחרים והזימום אפילו
מאה בלם י' הרגי' רבי יהודה אומר איסטסית היא זו
ואינה נהרגת אלא בת הראשונה בלכה: אין העדים
זוממין נהרגין עד שיגמר הדין שהרי הצדוקין אומרים
עד שיהרג שנאמר נפש תחת נפש: אומר להם חכמים
והלא כבר נאמר ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו
והרי אחיו קים אם כן למה נאמר נפש תחת נפש יכול
משעה שקבלו עדותן והרגו תלמוד לומר נפש תחת
נפש היא אינן נהרגין עד שיגמר הדין: על פי שנים
עדים או שלשה עדים יומת המית אם מתקיימת העדות
בשנים למה פרט הכתוב בשלשה אלא להקיש שלשה
לשנים כזה שלשה מזמין את השנים אף השנים יזמו
את השלשה ומנין אפילו מאה תלמוד לומר עדים
רבי שמעון אומר מה שנים אינן נהרגין עד שיהיו שניהם
זוממין אף שלשה אינן נהרגין עד שיהיו שלשתן זוממין
ומנין אפילו מאה תלמוד לומר עדים רבי עקיבא אומר
לא בא השלישי אלא להחמיר עליו ולעשות דינו כיוצא
באלו ואם כן ענש הכתוב לנטפל לעוברי עבירה
כעוברי עבירה על אחת במה ובמה שישלם שכר לנטפל
לעושי מצוה בעושי מצוה: מה שנים נמצא אחד מהן
קרוב או פסול עדותן בטלה אף שלשה נמצא אחד מהן
קרוב או פסול עדותן בטלה מנין אפילו מאה תלמוד
לומר עדים אומר רבי יוסי במה דברים אמורים בדיני
נפשות אבל בדיני ממונות התקיים העדות בשאר רבי

אומר אחד דיני ממונות ואחד דיני נפשות בזמן שהתרו
 בהן אבל בזמן שלא התרו בהן פוה יעשו שני אחין שראו
 באחד שהרג את הנפש: הווי שנים רואין אותו מחלון
 זה ושנים רואין אותו מחלון זה ואחד מתרה בו באמצע
 בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו הרי אלו עדות אחת
 ואם לאו הרי אלו שתי עדויות לפיכך אם נמצאת אחת
 מהן זוממת הוא והן נהרגין והשנייה פטורה רבי יוסי
 אומר לעולם אינן נהרגין עד שיהיו פי שני עדיו מתרין
 בו שנאמר על פי שנים עדים דבר אחר על פי שנים
 עדים שלא תרא סנהדרין שומעת מפיו התרגמן: מי
 שנגמר דינו וברח ובא לפני אותו בית דין אין סותרים
 את דינו כל מקום שיעמדו שנים ויאמרו מעידין אנו
 באיש פלוני שנגמר דינו בבית דין של פלוני ופלוני
 ופלוני עדיו הרי זה ידג: סנהדרין נורגת בארץ ובתוצה
 לארץ סנהדרין ההורגת אחד בשבוע נקראת חבלנית
 רבי אלעזר בן עזריה אומר אחד לשבעים שנה רבי
 מרפון ורבי עקיבא אומרים אלו רוינו בסנהדרין לא נהרג
 אדם מעולם רבן שמעון בן גמליאל אומר אף הם
 מרבים שופכי המים בישדאל:

ס"ג' אלו הן הגולין ההורג נפש בשגגה היה מעגל
 במעגילה ונפלה עליו והרגתו היה משלשל בחבית
 ונפלה עליו והרגתו היה יורד בסלם ונפל עליו והרגו
 הרי זה גולה אבל אם היה מושך במעגילה ונפלה עליו
 והרגתו הולה בחבית ונפסק החבל ונפלה עליו והרגתו
 היה

הָיָה עוֹלָה בְּסֶלֶם וְנָפַל עָלָיו וְהִרְגוּ הָרִי זֶה אֵינוֹ גּוֹלָה זֶה
 הַבְּלָל כֹּל שֶׁבִרְדָּךְ יִהְיֶה גּוֹלָה וְשֶׁלֹּא בִרְדָּךְ יִדְרֹתוֹ אֵינוֹ
 גּוֹלָה נִשְׁמַט הַבְּרִזִּל מִקִּטּוֹ וְהִרְג רַבִּי אֹמֵר אֵינוֹ גּוֹלָה
 וְחֻבְמַיִם אֹמְרִים גּוֹלָה מִן הָעֵץ הַמֵּת בְּקַע רַבִּי אֹמֵר גּוֹלָה
 וְחֻבְמַיִם אֹמְרִים אֵינוֹ גּוֹלָה הַזּוֹרֵק אֶבֶן לְרִשׁוֹת הַרְבִּים
 וְהִרְג הָרִי זֶה גּוֹלָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אִם
 מִבְּשִׁיזָאֲתָה הָאֶבֶן מִיָּדוֹ הוֹצִיא הִלְזוּ אֶת רֹאשׁוֹ וְקִבְּלָהּ
 הָרִי זֶה פְטוּר זֶרֶק אֶת הָאֶבֶן לְחֻצְרוֹ וְהִרְג אִם יֵשׁ רִשׁוֹת
 לְנֹזֵק לְבָנָם לְשֵׁם גּוֹלָה וְאִם לֹא אֵינוֹ גּוֹלָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאִשֶּׁר
 יִבֹּא אֶת רֵעְהוֹ בֵּיעַר מִה הוֹעַר רִשׁוֹת לְנֹזֵק וְלִמְזִיק לְבָנָם
 לְשֵׁם יֵצֵא חֻצַּר בְּעַל הַבַּיִת שְׂאִין רִשׁוֹת לְנֹזֵק וְלִמְזִיק
 לְבָנָם לְשֵׁם אָבֹא שְׂאוֹל אֹמֵר מִה חֻטְבַּת עֵצִים רִשׁוֹת
 (אֶף כֹּל רִשׁוֹת) יֵצֵא הָאֵב הַמִּכָּה אֶת בְּנוֹ וְהִרְבַּ הַרְדֵּה
 אֶת תְּלִמְדוֹ וְשָׁלַח בֵּית הַיִּן הָאֵב גּוֹלָה עַל יְדֵי הַבֶּן
 וְהַבֶּן גּוֹלָה עַל יְדֵי הָאֵב הַכֹּל גּוֹלִים עַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל
 וְיִשְׂרָאֵל גּוֹלִים עַל יְדֵיהֶם חוּץ מֵעַל יְדֵי גֵר תּוֹשֵׁב וְגֵר
 תּוֹשֵׁב אֵינוֹ גּוֹלָה אֲלֹא עַל יְדֵי גֵר תּוֹשֵׁב הַסּוֹמֵא אֵינוֹ
 גּוֹלָה דְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹרֵה רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר גּוֹלָה הַשּׁוֹנֵא
 אֵינוֹ גּוֹלָה רַבִּי יוֹסִי בַר יְהוֹרֵה אֹמֵר הַשּׁוֹנֵא נִהְרַג מִפְּנֵי
 שְׂחִיבָא כְּמוֹעַר רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר יֵשׁ שּׁוֹנֵא גּוֹלָה וְיֵשׁ שּׁוֹנֵא
 שְׂאֵינוֹ גּוֹלָה (זֶה הַבְּלָל) כֹּל שְׂחִיבָא יָכוֹל לֹמַר לְדַעַת הַרְג
 אֵינוֹ גּוֹלָה וְשֶׁלֹּא לְדַעַת הַרְג הָרִי זֶה גּוֹלָה לְהִיבֵן גּוֹלִין
 לְעָרֵי מִקְלַט לְשֶׁלֶשׁ שְׁבַע עֶבֶר הַיְרֵדן וְלְשֶׁלֶשׁ שְׁבַע אַרְצֵי בְנֵעַן
 שֶׁנֶּאֱמַר אֶת שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֶבֶר לַיְרֵדן וְאֶת שְׁלֹשׁ

הָעָרִים תִּתְּנֵנּוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְגוֹמֵר עַד שְׁלֹא נִבְחָרוּ שְׁלֹשׁ
שָׁבָאֲרֵץ יִשְׂרָאֵל לֹא הָיָה שְׁבַע עֶבֶר הַיְהוּדָה קוֹלְטוֹת
שָׁנֵא שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלַט תְּהִינָה עַד שִׁיחֵוֹי שְׁלֹשָׁתָן קוֹלְטוֹת
בְּאַחַד: וּמְכִינּוֹת לָהֶן דְּרָכִים מִזֹּו לָזוֹ שְׁנֵאמַר תְּכִיז לָךְ
הַדֶּרֶךְ וְשִׁלְשֵׁת וְגוֹמֵר וּמוֹסְרִים לוֹ שְׁנֵי תַלְמִידָיו חֲכָמִים
שָׁמָא יִהְרַגְנֵי בְּדֶרֶךְ וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו רַבִּי מֵאִיר אָמַר (אָף)
הוּא מְדַבֵּר עַל יְדֵי עֲצָמוֹ שְׁנֵאמַר וְזֶה דְּבַר הַרוֹצֵחַ: רַבִּי
יֹאסִי בַר יְהוֹדָה אָמַר בְּתַחֲלָה אַחַד שׁוֹנֵג וְאַחַד מְזוּזָה
מִקְרִימִין לְעָרֵי מִקְלָט וּבֵית הַיֵּן שׁוֹלְחִין וּמְבִיאִין אוֹתוֹ
מִשָּׁם מִי שְׁנֵתְחִיב מִיִּתְּהָ בְּבֵית הַיֵּן הִרְנוּהוּ שְׁלֹא נִתְחִיב
מִיִּתְּהָ פְטִירוּהוּ מִי שְׁנֵתְחִיב גְּלוּת מִחֲזוּרִין אוֹתוֹ לְמִקְוֵמוֹ
שְׁנֵאמַר וְהִשִּׁיבּוּ אוֹתוֹ הָעֵרָה אֶל עִיר מִקְלָטוֹ אַחַד מְשׁוֹת
בְּשָׁמֹן הַמְּשֻׁחָה וְאַחַר הַמְּרִבָּה בְּבַגְדִים וְאַחַד שְׁעֵבֶר
מִמְּשִׁיחָתוֹ (מִחֲזוּרִין אֶת הַרוֹצֵחַ) רַבִּי יְהוֹדָה אָמַר אָף
מְשׁוּחַ מִלְחָמָה מִחֲזוּר אֶת הַרוֹצֵחַ לְפִיכָךְ אֲמוּתִיהֶן שֶׁל
כְּהֵנִים מְסַפְּקוֹת לָהֶן מִתְּיָה וּכְסוּת כְּרִי שְׁלֹא יִתְפַּלְלוּ עַל
בְּנֵיהֶם שְׁיָמוּתוּ מִשְׁנַגְמַר דִּינֵוֹ מֵת כְּהֵן גְּדוֹל הָרִי זֶה אֵינוֹ
גּוֹלָה אִם עַד שְׁלֹא נִגְמַר דִּינֵוֹ מֵת כְּהֵן גְּדוֹל וּמְנֵי אַחַר
תִּחְתִּיו וְלֵאחַר מִכֵּן נִגְמַר דִּינֵוֹ חֲזוּר בְּמִיתָתוֹ שֶׁל שְׁנֵי:
נִגְמַר דִּינֵוֹ בְּלֹא כְּהֵן גְּדוֹל וְהַחֲרֵג כְּהֵן גְּדוֹל וְכְהֵן גְּדוֹל
שְׁהַרְג אֵינוֹ יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם וְאֵינוֹ יוֹצֵא לֹא לְעֹחֵרַת
מִצְוָה וְלֹא לְעֹרוֹת מִמוֹן וְלֹא לְעֹרוֹת נַפְשׁוֹת וְאַפִּילוּ יִשְׂרָאֵל
צְרִיבִים לוֹ וְאַפִּילוּ שׁוֹר צָבָא יִשְׂרָאֵל כִּיּוֹאֵב בֶּן צְרוּיָה אֵינוֹ
יוֹצֵא מִשָּׁם לְעוֹלָם שְׁנֵאמַר אֲשֶׁר יָנוּם שָׁמָּה שֵׁם תְּהֵא

דירתו שם תהא מיתתו ושם תהא קבורתו בשם שהעיר
 קולטת כד תחומה קולט רוצח שיצא חוץ לתחום
 ומצאו גזאל הדם רבי יוסי הגלילי אומר מצוה ביד גזל
 הדם ורשות ביד בל אדם רבי עקיבא אומר רשות ביד
 גזאל הדם ובל אדם (אין) חיבין עליו אילן שהוא עומד
 בתוך התחום ונפוי נוטה חוץ לתחום או עומד חוץ
 לתחום ונפוי נוטה לתוך התחום הכל הולך אחר הנפוי
 הרג באותה העיר גולה משכונה לשכונה ובן לוי גולה
 מעיר לעיר : (כיוצא בו) רוצח שגלה לעיר מקלטו ורצו
 אנשי העיר לכבדו יאמר להם רוצח אני אמרו לו אף
 על פי בן יקבל מדם שנאמר וזה הבר הרוצח מעלים
 היו שבר ללוים הברי רבי יהודה רבי מאיר אומר לא
 היו מעלים להן שבר וחזר לשררה שתיה בה דברי רבי
 מאיר רבי יהודה או לא היה חזר לשררה שתיה בה :
 פוק ג' ואלו הן הלוקין הבא על אחותו ועל אחות אביו
 ועל אחות אמו ועל אחות אשתו ועל אשת אחיו ועל
 אשת אחי אביו ועל הנדה אלמנה לכהן גדול גרושה
 וחלוצה לכהן הדיוט ממזרת ונתונה לישראל בת ישראל
 לנתין ולממזה אלמנה וגרושה חיבין עליה משום שני
 שמות גרושה וחלוצה אינו חיב אלא משם אחר בלבד :
 הטמא שאכל את הקרש והביא אל הפוקדש טמא
 והאובל חלב ודם ונתר ופגיל וטמא השוחט והמעלה
 בחיץ והאובל חמץ בפסח והאובל והעושה טלאכה ביום
 הכפורים והמפסס את השמן והמפסס את הקטורת והפסד

בשמן

בשמן המשתה והאוכל נבלות ומטרפות שקצים ורמשים
אכל טבל ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו ומעשר
שני והקדש שלא נפרו במה יאכל מן הטבל ויהיה חיב
רבי שמעון אומר כל שהוא וחכמים אומרים בזית אמר
להם רבי שמעון אין אתם מורים לי באוכל נמלה כד
שהוא שהוא חיב אמרו לו מפני שהוא כבריתה אמר
להם אף חטה אחת כבריתה: והאוכל בכורים עד שלא
קרא עליהן קדשי קדשים חוץ לקלעים קדשים קלים
ומעשר שני חוץ לחומה השובר את העצם בפסח הטהור
הרי זה לוקה ארבעים אבל המותר בטהור והשובר
בטמא אינו לוקה ארבעים: הנוטל אם על הבנים רבי
יהודה אומר לוקה ואינו משלח וחכמים אומרים משלח
ואינו לוקה זה הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה
קיום עשה אין חיביו עליה: הקורח קרחה בראשו
והמקיף פאת ראשו והמשחית פאת זקנו והשורט שריטה
אחת על המת חיב שרט שריטה אחת על חמשה מתים
או חמש שריטות על מת אחד חיב על כל אחת ואחת
על הראש שתים אחת מבאן ואחת מבאן ועל הזקן
שתים מבאן ושתים מבאן ואחת מלמטה רבי אליעזר
אומר אם נטלו בלו כאחר אינו חיב אלא אחת ואינו
חיב עד שיטלנו בתער רבי אליעזר אומר אפילו לקטו
במלקט או ברהוטני חיב: הבותב בתובת קעקע כתב
ולא קעקע קעקע ולא כתב אינו חיב עד שיכתוב
ויקעקע בדיו ובכחול ובכל דבר שהוא רושם רבי שמעון

בן יהודה משום רבי שמעון אומר אינו חיב עד שוכתוב
שם את השם שנאמר וכתובת קעקע לא תתנו בכם אני
י: גזיר שהיה שותה ביין כל היום אינו חיב אלא אחת
אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חיב על כל
אחת ואחת: היה מטמא למתים כל היום אינו חיב
אלא אחת אמרו לו אל תטמא אל תטמא והוא מטמא
חיב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חיב
אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח
חיב על כל אחת ואחת היה לבוש בבגדים כל היום
אינו חיב אלא אחת אמרו לו אל תלבש אל תלבש
והוא פושט ולובש חיב על כל אחת ואחת: יש חורש
תלם אחד וחיב עליו משום שמנה לאוין החורש בשור
ובחמור והן מקדשים בבגדים ובשביעית ויום טוב
ובהן וגזיר בבית הטמאה חנניה בן חכינאי אומר אף
הלובש בגדים אמרו לו אינו השם אמר להם אף לא
הגזיר הוא השם: כמה מלקין אותו ארבעים חסר אחת
שנאמר במספר ארבעים מנין שריא סמוך לארבעים
רבי יהודה אומר ארבעים שלימות הוא לוקה והיכן הוא
לוקה את היתירה בין כתיפיו: אין אומדין אותו אלא
במכות הראויות להשתלש אמרוהו לקבל ארבעים לקה
מקצת ואמרו אינו יכול לקבל ארבעים פטור אמרוהו
לקבל שמנה עשרה משלקה אמרו יכול הוא לקבל
ארבעים פטור עבר עבירה שיש בה שני לאוין אמרוהו
אומר אחד לוקה ופטור ואם לאו לוקה ומתרפא וחזיר

משנה

ולוקה: י ביצר מלקין אותו כופת שתי ידיו על העמוד
 היקר והילך וחזן הכנסת אחוז בבגדיו אם נקרעו נקרעו
 ואם נפרמו נפרמו עד שהוא מגלה את לבו והאבן נתונה
 מאחריו חזן הכנסת עומד עליה ורצועה של עגל בידו
 בפולה אחת לשתיים ושתיים לארבעה ושתי רצועות
 עולות ויורדות בה: י ידה טפח ורחבה טפח וראשה מגעת
 על פי כריסו ומכה אורתו שלש מקפניו ושתי ידות
 מלאחריו ואינו מכה אותו לא עומד ולא יושב אלא מוטה
 שנאמר והפילו השופט והמכה מכה בידו אחת בכל
 כחו: י והקורא קורא אם לאת שמור לעשות וגו' והפלא
 יי את מכותך ואת מכות וגומר וחזר לתחלת המקרא
 ושמרתם את דברי הברית הזאת וגומר וחותם והוא
 רחום יכפר עון וגומה וחזר לתחלת המקרא ואם מת
 תחת ידו פטור הוסיף לו עוד רצועה אחת ומת ה' זה
 גולה על ידו נתקלקל בין ברעי בין במים פטור רבי
 יהודה אומר האיש ברעי והאשה במים: י כל חיבי
 בדידות שלקו נפטרו ידי כריתתן שנאמר ונקלה אחיך
 לעיניך משלקה הרי הוא באחיך הברי רבי חנניא בן
 גמליאל ואמר רבי חנניא בן גמליאל מה אם העובר
 עבירה אחת נוטל נפשו עליה העושה מצוה אחת על
 אחת במה וכמה שתנתן לו נפשו רבי שמעון אומר
 ממוקמו היא למד שנאמר ונכרתו הנפשות העושות
 ואומר אשר יעשה אותם האדם וחי בהם הא כל היושב
 ולא עבר עבירה ניתנין לו שכר בעושה מצוה רבי

שִׁמְעוּן בַּר רַבִּי אֹמֵר הָרִי הוּא אֹמֵר רַק חֹזֵק לְבַלְתִּי
 אֲכֹל הָדָם בִּי הָדָם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְמָה אִם הָדָם שֶׁנִּפְשׁוּ
 שֶׁל אָדָם קֵצָה מִמֶּנּוּ הַפּוֹרֵשׁ מִמֶּנּוּ מִקְבֵּל שְׂכָר גִּזְלֵי וְעֲדוּת
 שֶׁנִּפְשׁוּ שֶׁל אָדָם מִתְּאֵיחָ לְהֵן וּמִחִמְדָּתוֹן הַפּוֹרֵשׁ מֵהֵן עַל
 אַחַת בַּמָּה וּבַמָּה שִׁיזָבָה לוֹ וּלְדוֹרוֹתָיו וּלְדוֹרוֹת הַדּוֹרוֹתָיו
 עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת: " רַבִּי חֲנִינְיָא בֶן עֲקִישָׁא אֹמֵר
 רָצָה הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָר
 הַרְבֵּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר " תַּפִּץ לְמַעַן צַדִּיקוֹ
 יִגְדִּיל תּוֹרָה וַיֵּאדָר: "

מילי דאבות מסכת אבות עם סברייתא *

וינעימו בקול קצת מזמורי תהלים *

ראשית חכמה גער התשובה חיוה פרוק או חיוה חלק הכל לפי הזמן *

ובשאלות השחר כלילי השובבים קודם פ' העקידה יתוודו כנוסח הרב פיאת' ט"ט
 ז"ו קל המוצא בתיקון שובבים *

ובימי התשובה יעשו מסירת תודעה והמרת קללות הלאהם מתובים בספר זיפון
 שתייר לכמה רר חידא נר"ו *

ובשאר ימות השנה יתחילו כאן *

אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך וכו' פ' העקידה וכו' וכו' *

זכור ברית אברהם ועקרת יצחק ושוב ברחמים על
 שארית ישראל והושיענו למען שמך:

זכור ברית אברהם ועקרת יצחק והשב שבית אהלי
 יעקב והושיענו למען שמך:

אנא בכח ועלינו לשבח *

ובעשרת ימי תשובה קודם עלינו יתפללו סדר אבינו תלכנו במנהג ק"ק איטאליאני:

הערות

על החתום

לכלא הפשע יעיר השפע

שבת

ישמור שבת כסלכתו בכל תנאו ודקדוקיו

ששי

(פעם אחת בחדש לפחות יעלה לס"ת בקריאת ששי כי גדול הוא)

צדקה

יפור לנדקס ועוד יוסיף לעניים בני תורה כי תומכיה מאושר

וענוה

גדולה לכל יתגאה כי לב נשבר ונדכה אלהים לא יבוש עד ייעזב
ברונו את ציון אכ"ר

ת"ו של ב"ע

על ידי העוסק במלאכת הקדש

מתתיה גנאי יהודה שמואל חי הלוי י"ג